

LETNO POROČILO
delniške družbe
SALUS, LJUBLJANA, d.d.
za leto 2003

Ljubljana, marec 2004

POROČILO DIREKTORJA DRUŽBE Salus, Ljubljana, d.d. ZA POSLOVNO LETO 2003

V letu 2004 bo minilo že 35 let od ustanovitve družbe, ki so ji ustanovitelji v ustanovitvene akte zapisali, da se bo ukvarjala s trgovino na debelo z zdravili in drugimi izdelki, ki jih potrebuje zdravstvena dejavnost.

V vseh teh letih je šla družba skozi mnoge pretrese in spremembe, ki so zaznamovale širše okolje, v katerem je delovala in seveda še bolj zdravstvo, ki je bilo ves čas glavni kupec izdelkov in storitev, ki jih je družba ponudila kupcem s tega področja.

Velik razvoj zdravstvene dejavnosti je bil izrazit predvsem po osamosvojitvi Slovenije, ko smo skladno z veliko rastjo porabe zdravstvenih storitev močno rasli tudi v družbi.

Hkrati s tem je rasel tudi trend administriranja in omejevanja porabe predvsem zdravil in mnogo manj tudi drugih stroškov zdravstva. Kljub stalnim pritiskom pa vsi ukrepi niso bistveno zmanjšali porabe zdravil, saj so bili pretežno naravnani na zniževanje nivoja cen, sama poraba in njena struktura pa ni bila predmet posebnih ukrepov.

Od konca 90 let se je gornje vse bolj očitno izražalo tudi v izgubi ZZZS in celotnega zdravstvenega sistema, ki jo lahko po informacijah ministra za zdravje merimo v desetinah milijard SIT.

Zadnji ukrep, ki je in bo močno zaznamoval poslovanje celotne dejavnosti, ki vključuje proizvajalce, distributerje in lekarne je bil objavljen sredi I. 2003, uveljavljen pa s 1.11.2003. Gre za uvedbo t.i. NPV (najvišje priznane vrednosti) zdravila skupaj z uvedbo t.i. »generične substitucije«, ki v bistvu pomeni, da mora pacient v primeru, da mu je predpisano zdravilo, katerega nivo cene je višji od NPV, doplačati razliko iz lastnega žepa. V primeru, da se z doplačilom ne strinja pa mu farmacevt v lekarni izda zdravilo, za katerega doplačilo ni potrebno.

Rezultat uvedbe omenjenega sistema je bil začetek cenovne vojne med proizvajalci generičnih zdravil, ki jim je bil priznan status medsebojno zamenljivih zdravil, nekatere cene so proizvajalci znižali tudi za 50 %.

Negativni vpliv tega trenda občutimo v veliki meri tudi distributerji in posledično seveda tudi lekarne.

Čeprav je nesporno, da omenjeni ukrepi kratkoročno zmanjšujejo stroške za zdravila ZZZS-ju, pa so iz izkušenj drugih držav dolgoročni prihranki vprašljivi, saj se kot posledica zmanjšuje kvaliteta storitev, preskrba trga z zdravili in tudi zaposlenost, saj so vsi v verigi dobave zdravil do pacienta prisiljeni iskati notranje rezerve in drastično zmanjševati stroške poslovanja.

Uvedba omenjenih ukrepov na poslovanje družbe v I.2003 še ni imela večjega učinka, kar je v celoti razvidno iz priloženega poslovnega poročila, pričakujemo pa, da bo ta učinek precej večji v letu 2004, saj naj bi se trend zniževanja cen še nadaljeval, poleg tega pa pričakujemo povečevanje števila medsebojno zamenljivih zdravil.

Ocenjujemo, da bi se zaradi uvedbe generične substitucije pri podobni strukturi prodanih izdelkov kot v I. 2003 lahko prihodki iz naslova razlike v ceni znižali za 10 – 15 %.

Vsemu dogajanju v letu 2003 navkljub ocenjujemo poslovanje v družbi kot uspešno, saj smo povečali prihodke iz poslovanja za 11 %, na preko 35 mrd. SIT, s čimer smo tudi presegle letni plan prodaje za več kot 4 %. Za 11 % smo povečali tudi dobiček pred obdavčitvijo.

Povečali smo tudi tržni delež med dobavitelji zdravil, tudi rast vrednosti delnice je bila visoka, saj je znašala kar 35 %, kar potrjuje zaupanje investitorjev v pravilnost usmeritve družbe pri nadaljnjem razvoju poslovanja.

Leto 2003 je bilo tudi sicer za družbo izjemno pomembno, saj smo v mesecu juniju po zahtevnih pripravah in uspešno opravljeni presoji pridobili certifikat ISO 9001: 2000, ki bo temelj organizacije in delovanja družbe v prihodnjem obdobju, ko bomo vstopili na

veliki trg Evrope in ko bo kvaliteta storitve, ki jo nudimo našim kupcem zaradi nujnosti zniževanja ostalih prodajnih spodbud postajala vse bolj pomemben faktor odločanja pri komu in koliko bodo kupovali.

Ker je bil v letu 2003 končno določen dan vstopa v Evropsko unijo smo pričeli z intenzivnimi pripravami na še en prelomen dogodek v zgodovini družbe. Čeprav smo delovali na tem področju celo leto, so se prvi rezultati pokazali šele konec leta, jasno pa je postalo bolj ali manj samo to, da se bodo po vstopu Slovenije precej spremenili logistični tokovi, saj se pretok blaga v celoti sprosti in ukinejo se vsi postopki, ki so bili do sedaj vezani na uvoz blaga.

V tem trenutku je tudi že jasno, da se bo močno spremenilo poslovanje družbe na enem od temeljnih področij, na katerem smo več kot desetletje gradili uspešnost poslovanja družbe. S 1.5. se namreč v celoti ukinjajo carinska (konsignacijska) skladišča, žal pa zaradi določb zakona o DDV ne bo mogoče, da bi v naših skladiščih še naprej izvajali komisijsko skladiščenje zdravil in drugih proizvodov, ki so v lasti pravnih oseb, ki nimajo sedeža na območju Republike Slovenije. Zakon o DDV namreč v takšnem primeru od tujega lastnika blaga zahteva, da se na področju Slovenije registrira kot zavezanec po tem zakonu, s čimer pa se v tem trenutku večina tujih dobaviteljev ne strinja. To seveda pomeni, da se bo čas dobav zdravil v Slovenijo precej podaljšal, povečal se bo obseg zalog in s tem vezave obratnih sredstev, po drugi strani pa pričakujemo, da se bo večkrat kot do sedaj dogajalo, da določenih zdravil ne bo na trgu.

Intenzivni razgovori s tujimi dobavitelji o tem, kakšen bo prehod na enotni trg in kako bomo sodelovali po 1.5.2004, potekajo ves čas, vsekakor pa bomo vsi odgovorni v družbi pri tem v najvišji možni meri upoštevali tudi interese lastnikov in zaposlenih.

Zaradi vseh nejasnosti in še vedno trajajočih dogovorov z dobavitelji v tem trenutku tudi ni možno dati celovite ocene, kako bo sam vstop v EU vplival na poslovanje družbe v l. 2004, razen že napovedanega nujnega povečevanja obsega vezave obratnih sredstev v zaloge.

V letu 2003 smo nadaljevali s pripravami na gradnjo novega logističnega centra Salus-a, predvsem smo pripravili njegovo logistično zasnovo, ki služi kot osnova za vse nadaljnje

korake na tem projektu. Žal se je priprava zasnove nekoliko zavlekla, saj smo jo morali oz. jo moramo še sedaj prilagajati hitro se spreminjajočim dejstvom, vezanim na vstop Slovenije v EU. Kljub temu še vedno načrtujemo, da bomo z gradnjo pričeli jeseni 2004, vselitev pa je predvidena v roku 10 – 12 mesecev po pričetku gradbenih del.

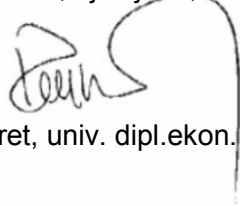
V družbi bomo v letu 2004 z velikim angažiranjem vseh zaposlenih storili vse, da bi čimbolj izboljšali položaj družbe na trgu, povečali kvaliteto naše storitve in na drugi strani skušali čimbolj optimizirati stroške poslovanja z izkoriščanjem vseh notranjih rezerv, zniževanjem operativnih stroškov in povečevanjem produktivnosti. Namen vseh sprejetih ukrepov je čimbolj zmanjšati negativne vplive iz okolja na uspešnost poslovanja družbe.

Salus je bil in ostaja eno od najbolj uspešnih podjetij v Sloveniji in v svoji panogi. V 35 letih je bilo veliko poskusov, da bi se družbi škodovalo, bile so obtožbe in tožbe, poslušali smo državne uradnike, ki so nam očitali, da krademo denar iz državne blagajne.

Vendar so vodstva družbe s pomočjo vseh zaposlenih v teh 35 letih uspešno kljubovala vsem viharjem in vedno obrnila krmilo družbe v pravo smer, ki se kaže v doseženih rezultatih, zadovoljstvu sodelavcev in lastnikov.

Ljubljana, marec 2004

Direktor SALUS, Ljubljana, d.d.

Marko Rupret, univ. dipl.ekon.

Kazalo

1. POSLOVNI POLOŽAJ DRUŽBE SALUS, LJUBLJANA, D.D.	1
1.1. TRŽNI POLOŽAJ.....	1
1.2. VODSTVO IN ZAPOSLENI	6
1.3. POMEMBNI POSLOVNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	6
1.4. PRICAKOVANI RAZVOJ DRUŽBE	6
1.5. DEJAVNOSTI DRUŽBE NA PODROCJU RAZISKAV IN RAZVOJA	7
1.6. PODRUŽNICE DRUŽBE	7
1.7. DEJAVNOSTI PODRUŽNIC DRUŽBE V TUJINI	7
2. IZKAZI POSLOVANJA ZA LETO 2003	7
2.1. UVOD	7
2.2. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA.....	8
2.2.1.Bruto dodana vrednost.....	11
2.3. BILANCA STANJA.....	12
2.3.1.Sredstva	12
2.3.2.Obveznosti do virov sredstev	15
2.4. IZKAZ FINANCNEGA IZIDA	16
2.5. KNJIGOVODSKA DONOSNOST	17
3. KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE IN BORZNA GIBANJA V LETU 2003.....	18
3.1. KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE IN CISTI DOBICEK NA DELNICO	18
3.2. TECAJI DELNICE IN PROMET	18
4. REVIDIRANI RACUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2003	20
4.1. BILANCA STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2003.....	20
4.2. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO KONCANO 31.DECEMBRA 2003	22

4.3.	IZKAZ GIBANJ KAPITALA ZA LETO KONCANO 31. DECEMBRA 2003.....	23
4.4.	RAZPOREDITEV BILANCNEGA DOBICKA POSLOVNEGA LETA	24
4.5.	IZKAZ FINANCNEGA IZIDA	25
5.	RACUNOVODSKE USMERITVE IN POJASNILA K RACUNOVODSKIM IZKAZOM.....	26
5.1.	RACUNOVODSKE USMERITVE.....	26
5.1.1.	Dejavnost podjetja Salus, Ljubljana d.d.....	26
5.1.2.	Temelji za pripravo racunovodskih izkazov	26
5.1.3.	Neopredmetena dolgorocna sredstva	27
5.1.4.	Opredmetena osnovna sredstva.....	28
5.1.5.	Amortizacija.....	29
5.1.6.	Financne naložbe.....	30
5.1.7.	Zaloge.....	31
5.1.8.	Terjatve.....	32
5.1.9.	Denarne postavke in denarni ustrezniki	33
5.1.10.	Kapital.....	33
5.1.11.	Dolgovi.....	35
5.1.12.	Kratkorocne casovne razmejitev.....	36
5.1.13.	Prihodki.....	36
5.1.14.	Stroški blaga, materiala in storitev	37
5.1.15.	Stroški dela.....	37
5.1.16.	Davki iz dobicka	38
5.1.17.	Izkaz finančnega izida	38
5.1.18.	Tuje valute	38
5.2.	POJASNILA K RACUNOVODSKIM IZKAZOM	38
5.2.1.	Neopredmetena dolgorocna sredstva	38
5.2.2.	Opredmetena osnovna sredstva.....	39
5.2.3.	Dolgorocne financne naložbe	39

5.2.4. Zaloge	41
5.2.5. Kratkoročne poslovne terjatve	42
5.2.6. Kratkoročne finančne naložbe	43
5.2.7. Doroimetje pri bankah, cekih in gotovina	43
5.2.8. Aktivne časovne razmejitve	43
5.2.9. Kapital	43
5.2.10. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	44
5.2.11. Pasivne časovne razmejitve	45
5.2.12. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov	45
5.2.13. Finančni prihodki	47
5.2.14. Finančni odhodki	47
5.2.15. Davek iz dobička	47
5.2.16. Učinki splošnega prevrednotenja kapitala na poslovni iz	48
5.2.17. Zunajbilančna sredstva in obveznosti	48
5.2.18. Posli s povezanimi osebami	48
5.2.19. Kazalniki	49

1. POSLOVNI POLOŽAJ DRUŽBE SALUS, LJUBLJANA, d.d.

1.1. TRŽNI POLOŽAJ

Osnovna dejavnost delniške družbe SALUS je trgovina na debelo z zdravili in drugimi medicinskimi pripomocki. S farmacevtskimi, medicinskimi in drugimi proizvodi SALUS oskrbuje lekarne, bolnišnice, zdravstvene domove in ostale kupce, med katerimi imajo največji delež veledrogerije.

V letu 2003 so se splošni pogoji poslovanja v dejavnosti veleprodaje zdravil mocno spreminjali. Nadaljevalo se je umirjanje rasti trga zdravil, ki se je pricelo že v letu 2002. Podatki PharMis o gibanju prometa na trgu zdravil v Sloveniji za lansko leto kažejo, da je vrednostno trg narasel za 13,2%, da pa se je prodaja zdravil kolicinsko povecala le za 1,7%, kar kaže na nadaljnje umirjanje rasti slovenskega trga zdravil v letu 2003.

SALUS je v letu 2003, kljub spreminjajocim gospodarskim pogojem na podrocju zdravstva in mocni konkurenci, ponovno povecal svoj tržni delež na slovenskem trgu zdravil. Tako znaša povecanje tržnega deleža, merjeno z vrednostjo prodanih zdravil, 1,9 odstotne tocke, po številu prodanih enot pa 3,7 odstotne tocke. To pomeni, da je povecanje vrednosti in kolicine prometa zdravil SALUSa v preteklem letu preseglo povprečno povecanje celotnega prometa z zdravili v letu 2003 v Sloveniji.

Tržni delež SALUSa na slovenskem trgu je znašal v letu 2003 po vrednosti zdravil 31,3%, glede na kolicine prodanih enot zdravil pa 30,7%, kar pomeni, da je SALUS v lanskem letu uspel povecati tržni delež glede na doseženega v letu 2002. To je posebej pomembno, ker se je, kot že receno, v lanskem letu nadaljevalo umirjanje rasti trga zdravil v Sloveniji, ki se je pricelo v letu 2002, predvsem kot posledica ukrepov države za zniževanje izdatkov za zdravstvo.

Tudi v letu 2003 je, tako kot že vrsto preteklih let, oviro za doseganje še boljših poslovnih rezultatov SALUSa predstavljalo predvsem mocno državno administriranje v dejavnosti zdravstva, zlasti še dodatno omejevanje in uvajanje strogega nadzora predpisovanja zdravil in oblikovanja prodajnih cen. Nadaljevalo se je izvajanje določb Pravilnika o merilih za oblikovanje cen zdravil, ob koncu leta pa je bil sprejet še Pravilnik o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini. Uvedena je bila genericna substitucija oziroma sistem medsebojno zamenljivih zdravil ob določeni najvišji priznani vrednosti, kar bo, poleg še ne v celoti predvidljivih posledic vstopa Slovenije v Evropsko Unijo maja letos, pomembno vplivalo na trg zdravil v Sloveniji v letošnjem in tudi v prihodnjih letih.

Vsi ti ukrepi so povzročili, da je, kljub povecanju števila izdanih receptov, obseg predpisanih zdravil v letu 2003 stagniral. Manj so ti ukrepi vplivali na zmanjševanje porabe zdravil v bolnišnicah, so se pa v lanskem letu praktično v vseh bolnišnicah izvajali javni razpisi za nabavo zdravil, kar je povzročilo mnogo dodatnega dela in zaostriло konkurenco med dobavitelji zdravil.

Poslabšana likvidnost na segmentu bolnišnic in delno koncesijskih lekarn, ki se je zaostriла v predhodnem letu, se je prenesla tudi v leto 2003, zato je SALUS v lanskem letu nadaljeval nekatere ukrepe, ki jih je uvedel zaradi nepravocasnega placevanja že konec leta 2002. Splošni likvidnostni položaj SALUSa se zaradi tega ni bistveno spremenil in finančno stanje družbe je še naprej stabilno.

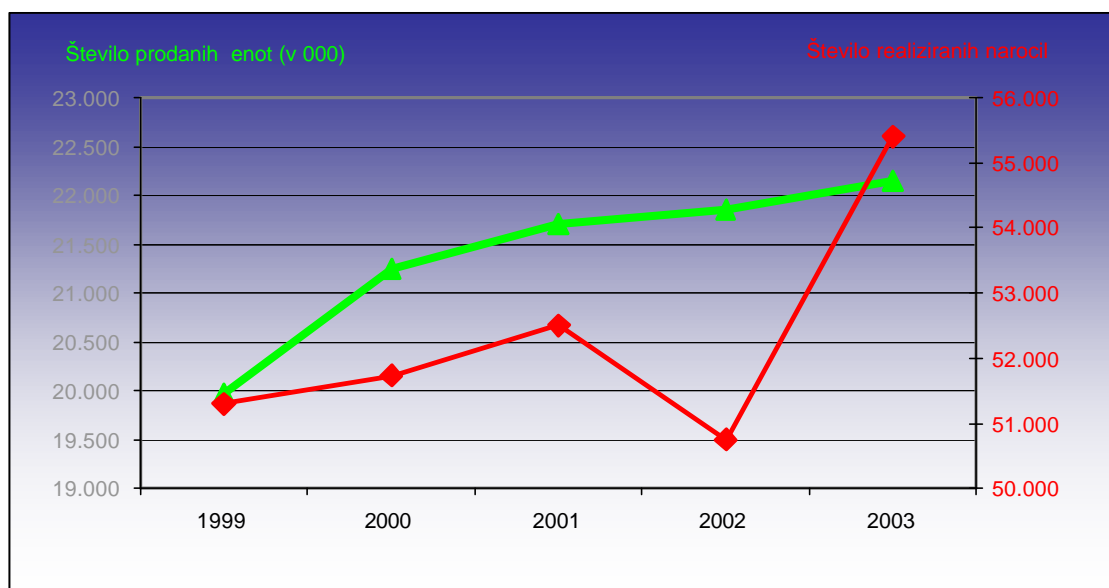
Celotna prodaja SALUSa je v letu 2003 znašala 35,03 mrd SIT. Rast obsega poslovanja in povecanje tržnega deleža se je, kljub navedenim težavnim splošnim pogojem poslovanja v dejavnosti veleprodaje zdravil na slovenskem trgu ter nadaljevanju umirjanja rasti trga zdravil v lanskem letu, odrazila v preseganju letnega plana prodaje na celoletni ravni za povprečno 4,4%, kar hkrati pomeni, da je SALUS v letu 2003 dosegel povecanje skupne vrednosti prodanega blaga glede na leto 2002 za 11,0%.

V letu 2003 se je rast fizicnega obsega prodaje SALUSa odrazila tudi na povecanju tako števila prodanih enot kot števila realiziranih narocil. Pregled prodaje z vidika števila prodanih enot ter z vidika števila realiziranih narocil za zadnjih pet let je prikazan v sliki 1.

V letu 2003 se je število realiziranih narocil v primerjavi z letom 2002 povecalo za 9,1%, medtem ko se je število prodanih enot povecalo za 1,4%.

Glede na spreminjajoce in težavne pogoje poslovanja v letu 2003 ter še posebej glede na to, da je prodaja zdravil na slovenskem trgu po kolicinskem zmanjšanju v letu 2002 v lanskem letu minimalno naraščala, pomeni povecanje kolicine prodanega blaga SALUSa vsekakor uspeh. Tako je bila poleg vsega ostalega, ohranjena dolgorocna stabilnost rasti poslovanja družbe ter doseženo ponovno povecanje tržnega deleža, kar je eden pomembnejših strateških ciljev družbe SALUS.

Slika 1: Prodajna dejavnost podjetja v obdobju 1999-2003

Tudi v letu 2003 se je nadaljeval trend zniževanja povprečnega števila enot na posamezno naročilo, kar je posledica zmanjšanja deleža prodaje veleprodajnim, katerih naročila so praviloma presegala povprečno število enot.

Da bo SALUS tudi v bodoče uspešno zadovoljeval pričakovanja oziroma zahteve kupcev in še naprej povečeval konkurenčno moč pri izpolnjevanju naročil svojih kupcev, je v letu 2003 nadaljeval z intenzivnim izobraževanjem kadrov in razvojem informacijske podpore poslovanja. To je poleg sodobnih tehnoloških in organizacijskih rešitev, ki so bile uvedene v zadnjih letih, ključnega pomena za ohranjanje konkurenčne prednosti družbe pri odzivnosti na zahteve kupcev. V preteklem letu je med drugim pomembno porasel delež kupcev, ki naročajo zdravila preko interneta, tako po številu naročil kot po številu naročenih postavk. To je dodatno prispevalo k hitrosti obdelave naročil kupcev, povečanju produktivnosti dela in znižanju prodajnih stroškov.

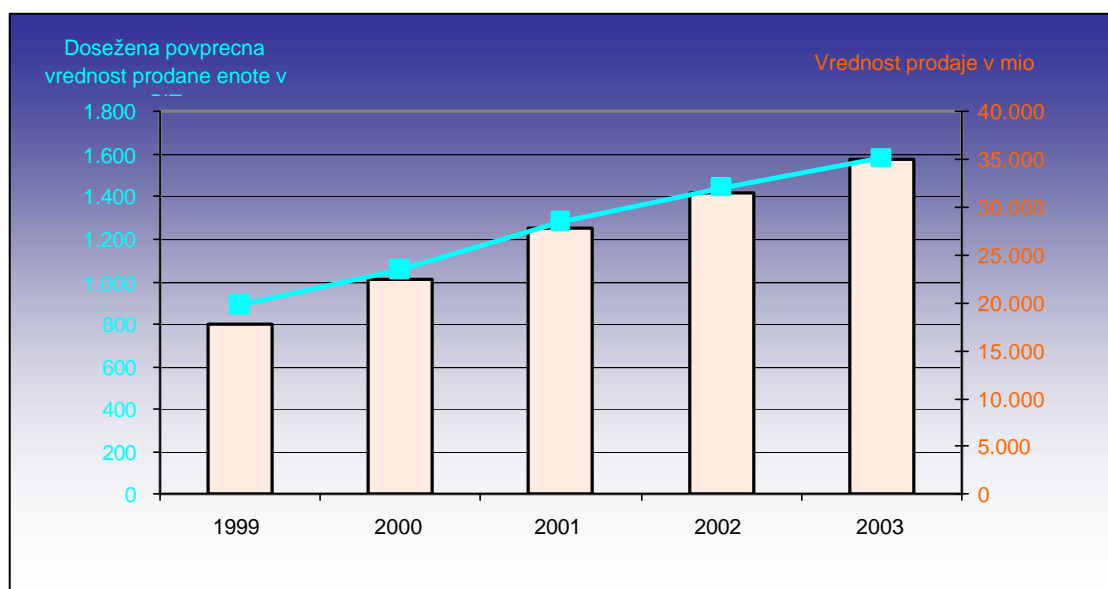
V letu 2003 je SALUS pridobil certifikat kakovosti za sistem vodenja ISO-9001, ki je pomembna pridobitev in zaveza celotnega kolektiva, da svoje delo opravlja skladno s temeljnimi vrednotami in cilji poslovanja družbe.

V preteklem letu so se pricele priprave na gradnjo novega poslovno skladišnega objekta, saj v letu 2003 ponovno povečan obseg fizičnega pretoka blaga že napoveduje potrebo po drugačnih organizacijskih in logističnih rešitvah, kot jih omogoča obstoječi poslovno skladišni objekt. Preselitev poslovanja v nov objekt na v letu 2002 pridobljenem zemljišču, ko bo zgrajen, bo SALUSu zagotovila pogoje za hitrejšo rast, boljšo organiziranost in višjo produktivnost ter nižje stroške poslovanja, kot jih ima konkurenca tudi v prihodnje.

V letu 2003 je prišlo do nadaljnjih pomembnih premikov v strukturi kupcev. Deleži glavnih skupin rednih kupcev v skupni vrednosti prodaje v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 kažejo povečan delež lekarn in bolnišnic, najbolj pa je porasel v strukturi prodaje SALUSa sicer majhen delež veterine in to kar za 40,8 odstotne točke. To se odraža v rasti deleža vrednosti prodaje blaga vsem rednim kupcem za 9,3 odstotne točke na račun zmanjšanja deleža prodaje veledrogerijam, ki se je v lanskem letu zmanjšal za več kot polovico (55,0 odstotnih točk). To je po eni strani predvsem posledica slabšanja pogojev tujih dobaviteljev zdravil in povečanje porabe domačih genericnih zdravil, po drugi strani pa je SALUS s tem premikom v strukturi svojih kupcev v lanskem letu uspel delno zaustaviti padanje povprečne dosežene razlike v ceni, saj pri prodaji drugim veledrogerijam dosega najnižjo razliko v ceni. Nadaljevanje teh trendov je zaradi vseh opisanih vzrokov pričakovati tudi v letošnjem letu.

Še naprej se hkrati z rastjo fizicnega obsega prodaje povečuje tudi delež prodaje blaga z višjo vrednostjo, kar se odraža v povečanju povprečne cene prodane enote za 9,5% v letu 2003 v primerjavi s predhodnim letom. Poleg ostalega je na to v lanskem letu vplivalo tudi dejstvo, da so nekateri proizvajalci zdravil uvedli precej novih, večjih pakiranj tudi pri že obstoječih zdravilih, kar je še dodatno prispevalo k povečanju povprečne cene prodane enote.

Slika 2: Skupna realizacija in dosežena povprečna vrednost prodane enote (kosa) v letih 1999 do 2003 v tekocih cenah

SALUS je v letu 2003 realiziral nabavo blaga v vrednosti 33.051 mio SIT, kar predstavlja povečanje za 9,7% glede na leto 2002. V primerjavi s predhodnim letom je SALUS v preteklem letu ponovno povečal število dobaviteljev, in sicer za 6,7%.

Delež nabave blaga pri domačih dobaviteljih se je v lanskem letu povecal za 2,7 odstotne točke in je znašal 38,3% celotne nabave SALUSa. Glavni razlogi za to so poleg nadpovprečne rasti celotne prodaje SALUSa v zmanjšanju prodaje uvoženih zdravil ostalim veletrgovcem in konec leta uvedena že omenjena genericna substitucija zdravil, ki je pospešila predpisovanje cenejših genericnih zdravil domačih proizvajalcev, zaradi česar se je povečala prodaja zdravil domačih dobaviteljev.

Svoje zunanjetrgovinske aktivnosti na področju oskrbe trga z zdravili je SALUS tudi v preteklem letu prilagajal potrebam kupcev oziroma njihovim naročilom. Nabava blaga iz uvoza je v letu 2003 predstavljala 61,7% celotne nabave in se je v lanskem letu zaradi že opisanih vzrokov nekoliko zmanjšala. Vsekakor pa zunanjetrgovinska dejavnost družbe še naprej pomembno prispeva h konkurenčni prednosti SALUSa na zahtevnem slovenskem trgu zdravil, saj na ta način SALUS zagotavlja kvalitetno in celovito ponudbo prodajnega asortimana, kar mu omogoča celovito oskrbo ter ustrezno odzivanje na zahteve kupcev.

V letu 2003 je SALUS realiziral konsignacijski promet za 31 tujih proizvajalcev zdravil in medicinskih pripomočkov, ki pa se je v primerjavi z letom 2002 zmanjšal za 6,6%. Razlog je predvsem v prehodu enega od vrednostno večjih principalov na redni uvoz. Tuji dobavitelji namreč pred vstopom pridruženih članic v Evropsko Unijo preverjajo različne možnosti distribucije svojih izdelkov v nove članice, od konsignacij do ustanovitve distribucijskih centrov za posamezno ali več držav skupaj. Vsekakor je na tem področju v letošnjem letu pričakovati še precej sprememb.

Tudi v preteklem letu je SALUS svojo konkurenčnost v dejavnosti veleprodaje zdravil in medicinskih pripomočkov povečeval z uresničevanjem svoje strategije stalnega širjenja prodajnega asortimana ter povečevanjem kvalitete svojih storitev, kar pomeni še bolj točne in še bolj pogoste dostave zdravil kupcem z vse manj napakami. Uspešnost uresničevanja zastavljene strategije usmerjenosti h kupcem, graditev partnerskih odnosov z njimi ter negovanje poslovnega ugleda družbe se je tudi v preteklem letu odrazila v nadpovprečni rasti obsega poslovanja in v povečanem tržnem deležu SALUSa, merjenim tako s številom kot vrednostjo prodanih enot zdravil na slovenskem trgu.

V letu 2003 doseženi rezultati prodaje in poslovanja, obseg in struktura ter dolgoročnost poslovnih odnosov z dobavitelji in kupci, povečevanje konkurenčnosti v okviru stalnega procesa izboljšav celotnega poslovnega procesa, izobraževanje zaposlenih, širjenje informacijske podpore ter nenazadnje v lanskem letu pridobljen certifikat kakovosti za sistem vodenja ISO-9001 zagotavlja družbi SALUS stabilen poslovni položaj in uspešen razvoj tudi v prihodnje.

1.2. VODSTVO IN ZAPOSLENI

V vodstvu podjetja v letu 2003 ni bilo sprememb. Naloge uprave družbe je opravljal direktor delniške družbe SALUS, gospod Marko Rupret, univ. dipl. ekon., v drugem mandatu.

Konec leta 2003 je bilo v družbi zaposlenih 133 sodelavcev, kar je enako število kot konec predhodnega leta. Po podatkih o številu zaposlenih iz opravljenih ur dela je bilo v letu 2003 v SALUSu v povprečju zaposlenih 128,5 delavcev, v letu 2002 pa 129,7, kar kaže na nadaljevanje povečevanja produktivnosti dela v družbi. Izobrazbena struktura, ki je odraz uspešne kadrovske in izobraževalne politike v preteklosti, zagotavlja uspešno obvladovanje in širitev poslovne dejavnosti družbe tudi v prihodnje.

1.3. POMEMBNI POSLOVNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

Po koncu preteklega poslovnega leta ni bilo pomembnih poslovnih dogodkov, ki bi bistveno vplivali na poslovanje družbe oziroma spremenili tekoče pogoje poslovanja v letošnjem letu.

1.4. PRICAKOVANI RAZVOJ DRUŽBE

V letošnje leto je SALUS vstopil z dobrimi poslovnimi rezultati, stabilno sestavo in dolgoročnimi poslovnimi odnosi s kupci in dobavitelji, kar bo omogočilo družbi stabilen položaj ter uspešen razvoj tudi v letu 2004, ki bo v marsicem prelomno leto za celotno slovensko gospodarstvo kot tudi za distribucijo zdravil v Sloveniji.

Da bo SALUS tudi v bodoce uspešno zadovoljeval pričakovanja in zahteve kupcev pri izpolnjevanju naročil, bomo v družbi nadaljevali z izobraževanjem kadrov in razvojem ter vlaganji v informacijsko podporo poslovanja. Še naprej bo rasel delež kupcev, ki naročajo zdravila preko interneta, tako po številu naročil kot po številu naročenih postavk.

V letu 2003 pridobljeni certifikat kakovosti za sistem vodenja ISO-9001 pomeni pomembno zavezo celotnega kolektiva družbe, da svoje delo opravlja skladno s temeljnimi vrednotami in cilji poslovanja, hkrati pa predstavlja vsebinsko usmeritev za bodoči razvoj družbe.

V preteklem letu so se pricele priprave na gradnjo novega poslovno skladišnega objekta, ki bo zgrajen na v letu 2002 pridobljenem zemljišču. V pripravi so logisticne zasnove objekta, zacetek gradnje je predviden jeseni 2004.

V družbi potekajo intenzivne priprave na vstop Slovenije v Evropsko Unijo, ki bo pogoje poslovanja in distribucije zdravil v veliki meri približal obstoječim v Evropski Uniji. V tem trenutku še niso v celoti znani vsi učinki, ki jih bo vstop v Evropsko Unijo imel na poslovanje družbe.

1.5. DEJAVNOSTI DRUŽBE NA PODROCJU RAZISKAV IN RAZVOJA

Na področju raziskav in razvoja družba SALUS ne deluje.

1.6. PODRUŽNICE DRUŽBE

SALUS nima podružnic.

1.7. DEJAVNOSTI PODRUŽNIC DRUŽBE V TUJINI

SALUS nima podružnic v tujini.

2. IZKAZI POSLOVANJA ZA LETO 2003

2.1. UVOD

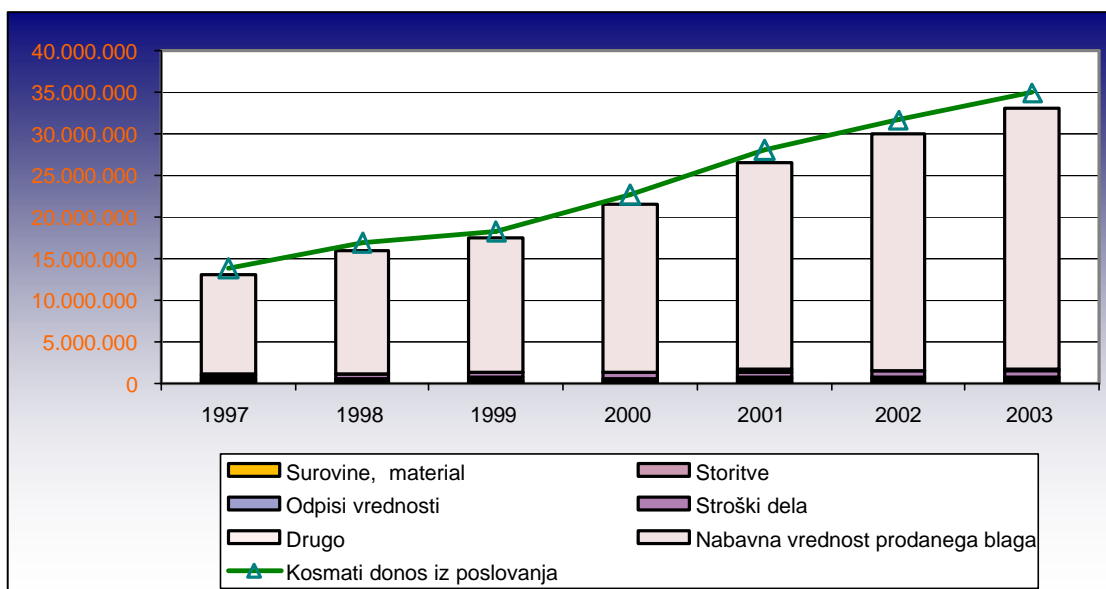
Izkazi poslovanja delniške družbe Salus Ljubljana d.d. so sestavljeni iz Izkaza poslovnega izida za obdobje 1.1. do 31.12.2003, Bilance stanja na dan 31.12.2003, Izkaza finančnega izida za obdobje 1.1. do 31.12.2003, Izkaza gibanja kapitala v letu 2003 in prikaza Razdelitve dobicka za leto 2003. Vsi izkazi so predmet revidiranja, ki je opravljeno s strani revizijske družbe Renoma, družba za revizijo in svetovanje d.o.o..

Ugotovitve, prikazane v poglavju Poslovni položaj podjetja, analiza izkazov poslovanja lahko le še dopolnjuje. Prikaz in analiza izkazov poslovanja je osredotocena na strukturno analizo, analizo relativnih finančnih kazalcev in kazalcev uspešnosti poslovanja.

2.2. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Povprečna letna stopnja rasti kosmatega donosa iz poslovanja delniške družbe Salus je v obdobju 2000-2003 znašala 15,5%, oziroma realno 7,8%. Stopnja rasti kosmatega donosa iz poslovanja je bila v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 nižja, saj je znašala nominalno 10,4%, oziroma realno 4,6%. Kljub temu, da je bila izkazana rast kosmatega donosa iz poslovanja nižja kot v preteklih letih, pa se je tržni delež Salusa kot enega največjih slovenskih veleddrogeristov v letu 2003 povečal, in sicer na področju oskrbe bolnišnic za 3,81 odstotnih točk in na področju oskrbe lekarn za 1,58 odstotnih točk. Povečevanje omenjenih tržnih deležev kaže tudi na to, da se prihodki Salusa iz nekaterih dejavnosti znižujejo, kar velja predvsem za prihodke od prodaje, dosežene s prodajo drugim veleddrogerijam in pa za prihodke iz konsignacijske dejavnosti, povečujejo pa se prihodki, doseženi s prodajo rednim kupcem.

Slika 3: Kosmati donos iz poslovanja in poslovni odhodki Salus v letih 1997-2003 v 000 SIT

Struktura kosmatega donosa iz poslovanja kaže, da je Salus v letu 2003 s prodajo blaga realiziral 97,2% kosmatega donosa iz poslovanja, kar pomeni za 0,5 odstotne točke več, kot pa je ta delež znašal v letu 2002, ostali prihodki od prodaje pa so znašali 2,8% kosmatega donosa iz poslovanja. Tako kot v preteklih treh letih pa so med njimi tako po vrednosti, kot tudi pomembnosti najpomembnejši prihodki, doseženi s konsignacijskim poslovanjem.

Najvišji delež poslovnih odhodkov predstavlja nabavna vrednost prodanega blaga. Kot v letu 2002 je tudi v letu 2003 delež nabavne vrednosti prodanega blaga presegel mejo 90% kosmatega donosa iz poslovanja in je znašal 90,03%. Trgovska marža je v letu 2003 znašala 7,96% in je bila za 0,63 odstotne točke višja, kot je znašala v letu 2002. Razlog za povečanje

trgovske marže v letu 2003 pa ni povečevanje marž, temveč spremenjena struktura prodaje, saj se je prodaja rednim kupcem v letu 2003 povečala za 20,9%, znižala pa se je prodaja veletrgovalcem, pri katerih je Salus dosegal nižjo razliko v ceni, in sicer za 49,2%. Po nominalnem in realnem znižanju kosmatega poslovnega izida¹ v letu 2002 v primerjavi z letom 2001 pa se je le-ta v letu 2003 nominalno povečal za 10,8%, kar hkrati pomeni tudi 5% realno rast. Preracunano v stalne cene pa je bil kosmati poslovni izid leta 2003 za 5,2% nižji kot kosmati poslovni izid leta 2001, ko je bil le-ta realno najvišji.

Ostali poslovni odhodki so le deloma primerljivi s preteklimi leti, zato je za njihovo primerjavo najbolj merodajno leto 2002, saj so v obeh letih veljali enaki računovodski standardi. V primerjavi z letom 2002 so se ostali poslovni odhodki v letu 2003 povečali, in sicer nominalno za 7,8% in realno za 2,2%.

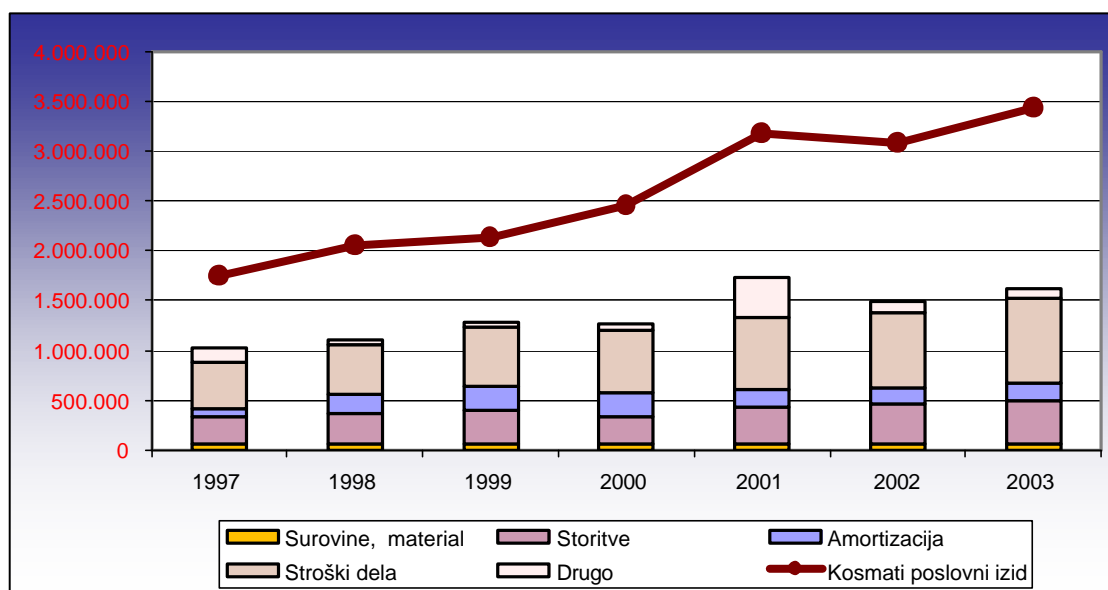
V letu 2003 je delež stroškov materiala in storitev ostal na enaki ravni kot v letu 2002 in se je gibal na nivoju okoli 1,5% kosmatega donosa iz poslovanja. Hkrati pa je pomembno, da so tudi v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 omenjeni stroški rasli počasneje, kot pa se je povečal kosmati donos iz poslovanja, tako da znaša zaostajanje rasti omenjenih stroškov za rastjo kosmatega donosa iz poslovanja 3,3 odstotne točke.

Stroški dela so se v primerjavi z letom 2002 povečali za 12,5%, pri čemer pa povečani stroški dela vključujejo tudi nagrado zaposlenim za uspešno poslovanje v letu 2002. Povprečni celotni strošek dela v letu 2003 je znašal 550 tisoč SIT mesečno na zaposlenca, kar pomeni njegovo nominalno povečanje za 13,5%, oz 7,5% realno povečanje. Stroški dela so v letu 2003 rasli hitreje od rasti kosmatega donosa iz poslovanja, in sicer za 2,1 odstotno točko.

Amortizacija se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 povečala za 16,7% in je predstavljala 0,54% kosmatega donosa iz poslovanja. Razlog za povečanje amortizacije v letu 2003 je povečanje amortizacijskih stopenj za gradbene objekte, in sicer od 2,5% stopnje v letu 2002 na 5% stopnjo v letu 2003, to pa je tudi višina, kot jo omogočajo Slovenski računovodski standardi. Znesek amortizacije gradbenih objektov se je v letu 2003 povečal za 51,6% v primerjavi z letom 2002.

¹ Kosmati donos iz poslovanja zmanjšan za nabavno vrednost prodanega blaga

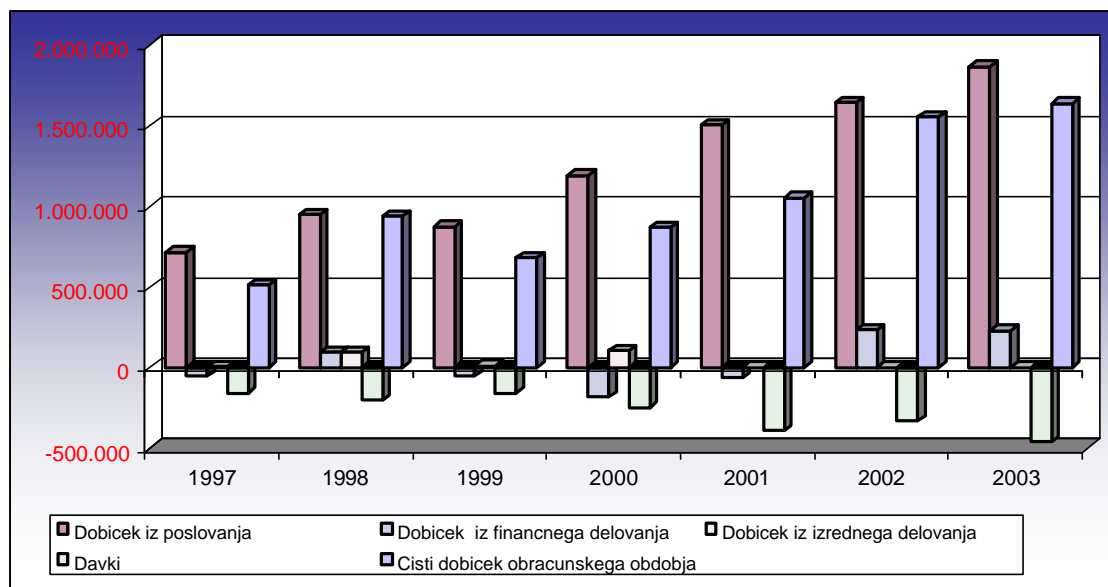
Slika 4: Kosmati poslovni izid in poslovni odhodki brez nabavne vrednosti prodanega blaga 1997-2003 v 000 SIT

Tudi v letu 2003 je bila usmeritev Salusa optimiranje vseh vrst stroškov ob hkratnem varčevanju ter maksimalna izraba vseh razpoložljivih sredstev. Takšna usmeritev se kaže v stalni in stabilni rasti dobicka iz poslovanja. Dobicek iz poslovanja se je v letu 2003 povecal v primerjavi z letom 2002 za 13,5%, kar hkrati pomeni njegovo 7,5% realno rast. Na hitrejšo rast dobicka iz poslovanja v primerjavi z rastjo kosmatega donosa iz poslovanja pa je poleg počasnejše rasti ostalih poslovnih odhodkov od rasti kosmatega donosa iz poslovanja najbolj vplivala sprememba v strukturi prodaje v prid rednih kupcev Salusa. Dobicek iz poslovanja je v letu 2003 rasel za 3,1 odstotno točko hitreje od rasti kosmatega donosa iz poslovanja, oziroma za 2,7 odstotnih točk hitreje od rasti kosmatega poslovnega izida. Delež dobicka iz poslovanja v kosmatem donosu iz poslovanja je v letu 2002 znašal 5,2%, v letu 2003 pa se je ta delež povecal na 5,3%.

Dobro finančno stanje družbe se odraža tudi v pozitivnem učinku oz. dobicku iz finančnega delovanja. Dobicek iz finančne dejavnosti se je sicer v letu 2003 v primerjavi s predhodnim letom znižal, in sicer za 3,5%, vendar pa je potrebno upoštevati dejstvo, da se je v Sloveniji v preteklem letu občutno znižala inflacija, hkrati z njo pa tudi obrestne mere. Na dobro finančno stanje pa kaže tudi razmerje med finančnimi prihodki in odhodki, katero je v letu 2002 znašalo 3:1 v korist finančnih prihodkov, v letu 2003 pa 3,67:1 v korist finančnih prihodkov. Izkazan dobicek iz finančnega delovanja je v letu 2003 predstavljal 0,65% kosmatega donosa iz poslovanja.

Slika 5: Struktura čistega dobicka v deležu kosmatega donosa iz poslovanja v tisoč SIT za obdobje 1997 - 2003

Pri obracunu davka od dobicka je Salus upošteval 30% davčne olajšave od vseh nabav osnovnih sredstev in 10% od vseh nabav, zmanjšano za pisarniško opremo in avtomobile. Znižanje davčnih olajšav iz naslova investiciji, manjša vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v letu 2003 kot v letu 2002 in višji izkazani celotni dobicek so razlogi, da se je obveznost družbe iz naslova davka iz dobicka v letu 2003 povečala v primerjavi z letom 2002 za 39,3%, tako da znaša v letu 2003 stopnja davka iz dobicka 21,8% izkazanega celotnega dobicka, v letu 2002 pa je znašala 17,4%.

Po placilu davkov je Salus izkazal cisti dobicek v višini 1.639.817 tisoč SIT, kar je za 5,4% več kot v letu 2002. V strukturi kosmatega donosa iz poslovanja pa se je delež neto dobicka znižal od 4,91% v letu 2002 na 4,69% v letu 2003.

2.2.1. Bruto dodana vrednost

Bruto dodana vrednost in njena konstantna rast odraža visoko ekonomsko moc Salusa. Celotna dodana vrednost je v letu 2003 znašala 2.907 mio SIT, kar pomeni 13,4% povečanje v primerjavi z letom 2002. Rast dodane vrednosti je višja, kot je rasel kosmati donos iz poslovanja, je pa posledica prej omenjene spremembe strukturne kupcev.

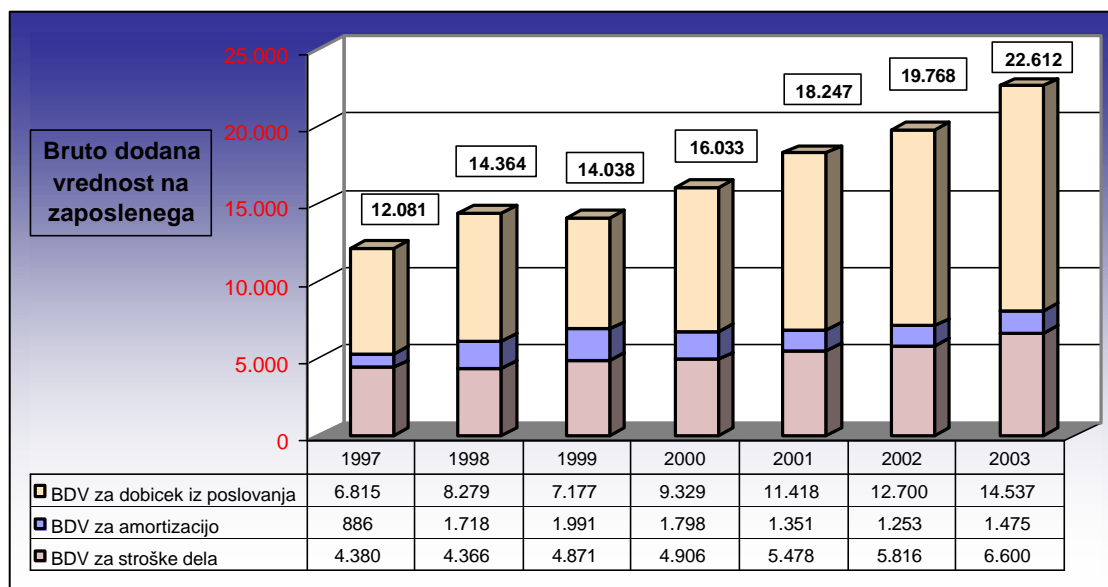
Ustvarjena bruto dodana vrednost na zaposlenega je bila v obdobju 1997-2003 v največjem deležu namenjena dobicku iz poslovanja. Ustvarjena bruto dodana vrednost na zaposlenega v

letu 2003 je v primerjavi z letom 2002 porasla za 14,4% na 22.612 tisoc SIT in je bila tako najvišje izkazana v preteklih sedmih letih.

V letu 2002 je ustvarjena bruto dodana vrednost na zaposlenega znašala 19.768 tisoc SIT. V delitvi ustvarjene dodane vrednosti so znašali stroški dela na zaposlenega 5.816 tisoc SIT, stroški amortizacije so znašali 1.253 tisoc SIT, dobiček iz poslovanja na zaposlenega pa je v letu 2002 znašal 12.700 tisoc SIT, kar predstavlja porast v primerjavi z letom 2001 za 10,9%. Dobicek iz poslovanja je v letu 2002 predstavljal 64,2% ustvarjene bruto dodane vrednosti na zaposlenega.

Bruto dodana vrednost na zaposlenega se je v letu 2003 povečala na 22.612 tisoc SIT, kar pomeni 14,4% porast. Za stroške dela je bilo porabljeno 6.600 tisoc SIT, 1.475 tisoc SIT so znašali stroški amortizacije, dobiček iz poslovanja na zaposlenega v letu 2003 pa je znašal 14.537 tisoc SIT, kar predstavlja porast v primerjavi z letom 2002 za 14,5%. Dobicek iz poslovanja je v letu 2003 predstavljal 64,3% ustvarjene bruto dodane vrednosti na zaposlenega.

Slika 6: Razdelitev bruto dodane vrednosti na zaposlenega za obdobje 1997 - 2003 v 000 SIT

2.3. BILANCA STANJA

2.3.1. Sredstva

Koncem leta 2003 je Salusovo bilancno premoženje znašalo 13.768 mio SIT in se je v primerjavi z letom 2002 povečalo za 20,3%. Obrat vseh sredstev družbe je v letu 2003 znašal 2,54, kar pomeni poslabšanje v primerjavi z letom 2002, ko je obrat vseh sredstev znašal 2,76.

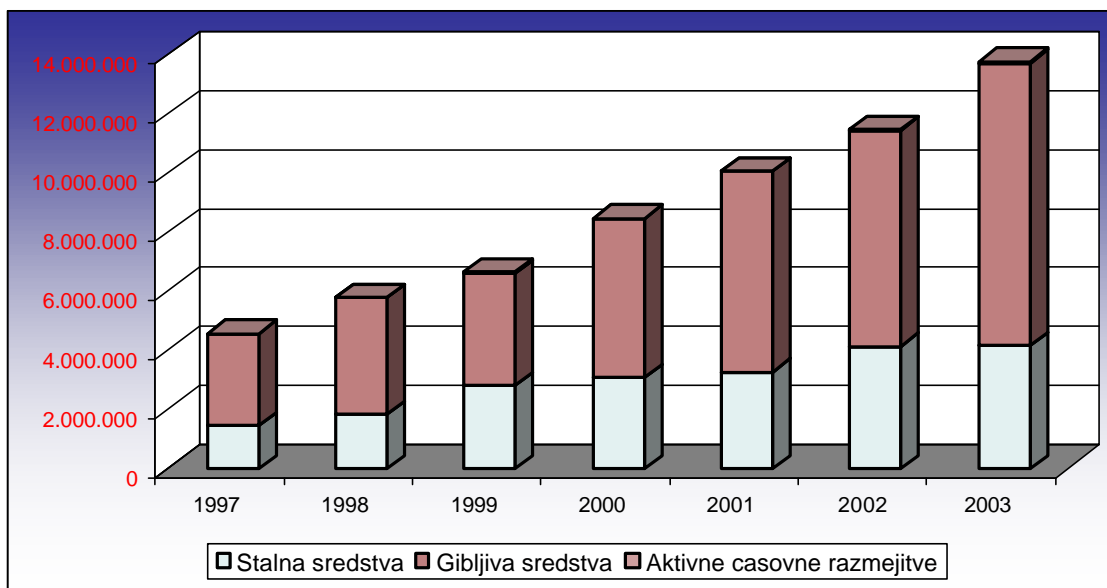
Po povecanju deleža stalnih sredstev v strukturi vseh sredstev družbe v letu 2002 na 36%, se je v letu 2003 struktura bilance stanja bistveno spremenila, saj se je delež gibljevih sredstev prvic približal deležu 70% vseh sredstev družbe, delež stalnih sredstev pa padel pod 30%. Delež gibljevih sredstev je tako v letu 2003 znašal 69,5%, kar je največ v zadnjih sedmih letih.

Ce je bilo za leto 2002 znacilno veliko investiranje v stalna sredstva, pa je bilo investiranje v stalna sredstva v letu 2003 le na nivoju amortizacije oz. celo nekoliko manj, saj se je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 znižala, in sicer za 0,6%. Vecino opredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo zemljišca in zgradbe, katera so koncem leta 2003 predstavljala 92% vseh opredmetenih osnovnih sredstev. Investiranje le v okviru amortizacije v letu 2003 je tudi razlog, da se je spet povecala ucinkovitost uporabe stalnih sredstev, merjena s kosmatim donosom iz poslovanja na stalna sredstva, od 7,68 v letu 2002 na 8,43 v letu 2003. V primerjavi s celotno panogo: »Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki in medicinskimi pripomocki« pa je izkazana ucinkovitost uporabe stalnih sredstev višja, kot jo je izkazala panoga v letu 2002, ko je znašal obrat stalnih sredstev panoge 5,49. V letu 2003 se je znižal tudi delež dolgorocnih finančnih naložb, kar je sicer trend preteklih petih let, od 11,6% vseh sredstev v letu 2002 na 9,84% vseh sredstev v letu 2003.

Delež gibljevih sredstev v vseh sredstvih se je v letih 1999-2002 gibal med 57,3% v letu 1999 in 63,8% v letu 2002. Z zmanjševanjem deleža stalnih sredstev v letu 2002 se je delež gibljevih sredstev v strukturi vseh sredstev v letu 2003 povecal, kot že receno, na 69,5%. Gibljiva sredstva so se v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 povecala za 30,9%, kar je vec, kot je rasel kosmati donos iz poslovanja. Visoko povecanje gibljevih sredstev pa je vplivalo na znižanje ucinkovitosti in obracanje gibljevih sredstev v letu 2003 na 3,65, medtem ko je v letu 2002 znašalo 4,33.

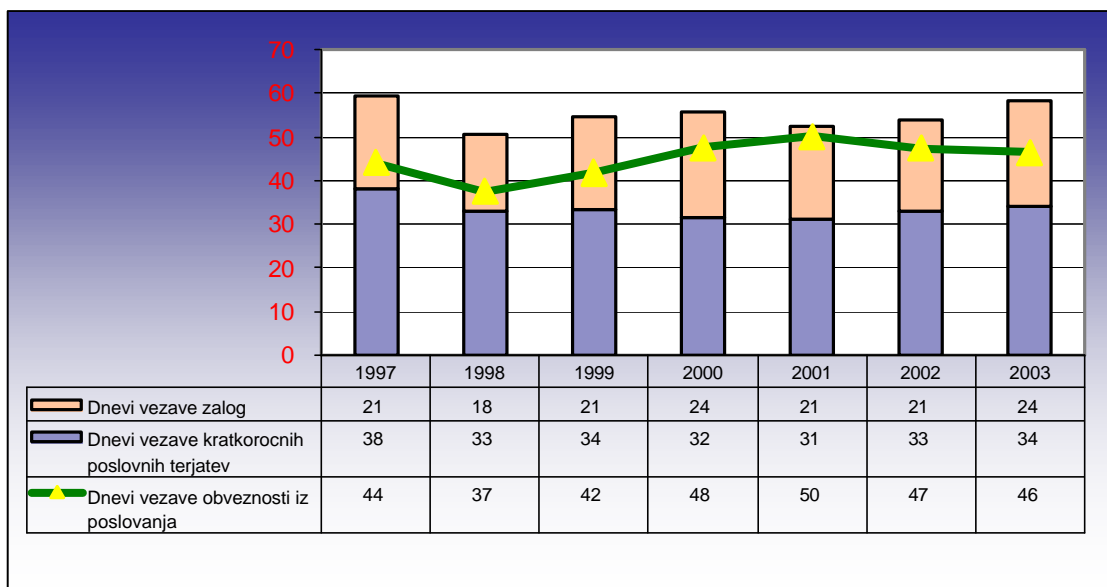
Po znižanju deleža dobroimetja pri bankah in kratkorocnih finančnih naložb v letu 2002 na 20,1% delež v vseh sredstvih, se je v letu 2003 ta delež zopet povecal, in sicer na 28,5%. Dobroimetje pri bankah in kratkorocne finančne naložbe so se koncem leta 2003 v primerjavi z letom 2002 povecale za 1.617 mio SIT, kar pomeni 70,3 odstotno nominalno povecanje. Visok delež najbolj likvidnih sredstev je odraz dogajanja v zadnjih dneh leta 2003, ko so kupci poravnali svoje obveznosti, ni pa bilo vec možno poravnati kratkorocnih finančnih obveznosti. Obseg denarja in kratkorocnih finančnih naložb sredstev družbe je bil koncem leta 2003 tolikšen, da Salusu omogoca varno in likvidno poslovanje tudi v bodoce.

Slika 7: Gibanje vseh sredstev Salusa v obdobju 1997 - 2003 v 000 SIT

Drugi največji delež v gibljivih sredstvih so koncem leta 2003 predstavljale kratkoročne poslovne terjatve. Se je pa njihov delež v primerjavi z letom 2002 znižal za 2,1 strukturni odstotek, tako da je koncem leta 2003 znašal 24,9%. Nominalno so se kratkoročne poslovne terjatve v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 povečale za 10,9%. Čas vezave kratkoročnih poslovnih terjatev se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 sicer podaljšal za en dan, vendar pa od leta 1998 dalje ostaja skoraj nespremenjen.

Slika 8: Dnevi vezave zalog, terjatev iz poslovanja in obveznosti iz poslovanja Salus v letih 1997-2003

Zaloge koncem leta 2003 predstavljajo 16,2% vseh sredstev družbe, v primerjavi z letom 2002 pa so se povecale za 304 mio SIT oz. za 15,9%. Sprememba v strukturi kupcev zahteva od Salusa boljšo odzivnost na trgu, to pa zahteva tudi višje zaloge blaga. Hkrati je Salus s povečanim investiranjem v zaloge uspel uveljaviti določene bonuse pri dobaviteljih. Zaradi povečanja vrednosti zalog v letu 2003 se je podaljšal tudi čas njihove vezave, preračunano na povprečno stanje zalog, saj se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 podaljšal za 3 dneve in je znašal 24 dni.

Dobro gospodarjenje z gibljivimi sredstvi se odraža tudi v kazalcih likvidnosti podjetja. Kolicnik obratne likvidnosti se zadnja tri leta giblje na nivoju 1,7, kolikor je znašal tudi v letu 2003. Zaradi bistvenega povečanja dobroimetja v bankah in kratkorocnih finančnih naložb pa se je v letu 2003 kolicnik obratno finančne likvidnosti povečal od 1,27 v letu 2002 na 1,30 v letu 2003, njegova vrednost pa še potrjuje dober finančni položaj družbe.

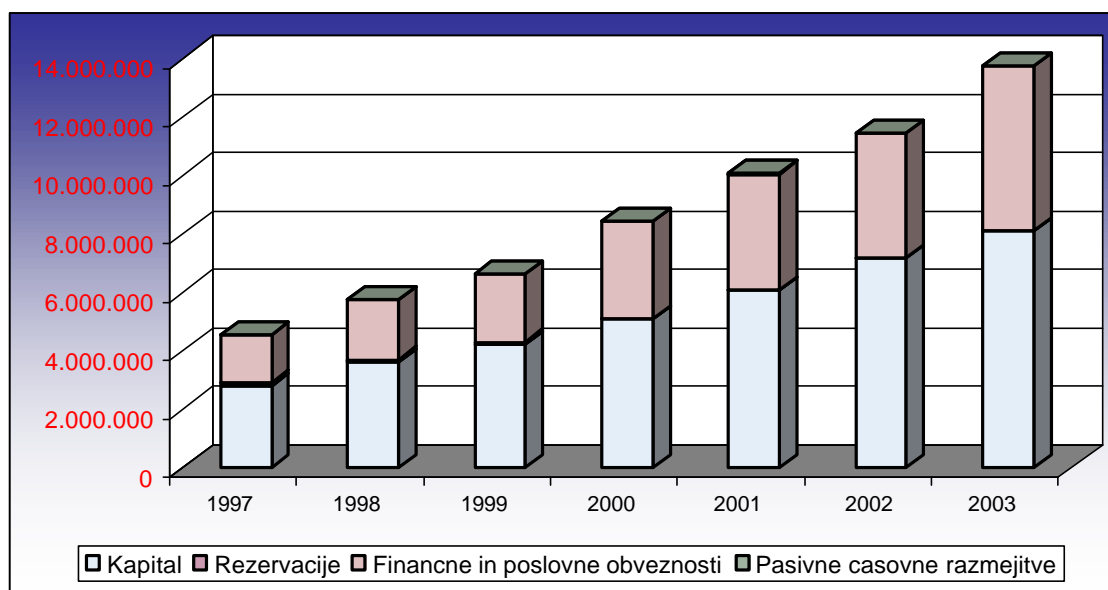
2.3.2. Obveznosti do virov sredstev

V letu 2003 je skupščina delniške družbe Salus sprejela sklep, da se osnovni kapital družbe, ki je znašal 265 mio SIT, zmanjša z umikom vseh 13 tisoc prednostnih delnic, ki jih je družba pridobila kot lastne delnice, v skupni nominalni vrednosti 130 mio SIT. Tako po zmanjšanju osnovni kapital delniške družbe Salus znaša 135 mio SIT.

Kljub prej opisanem zmanjšanju osnovnega kapitala družbe, pa se je celotni kapital v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 povečal za 12,9%, tako da je znašal že 8.118,3 mio SIT. Rast kapitala je bila v letu 2003 počasnejša od rasti celotne bilancne vsote, in sicer za 7,3 odstotne točke. Tako je delež kapitala v vseh virih sredstev koncem leta 2003 znašal 59%, kar je najmanj v zadnjih sedmih letih. V letu 2003 se je poslabšalo tudi razmerje med dolgovi in kapitalom, saj so dolgovi koncem leta 2003 dosegali 69% kapitala. Kapital družbe je bil koncem leta 2003 za 95,9% višji od vrednosti stalnih sredstev, kar pomeni, da Salus kar 41,5% gibljivih sredstev pokriva z lastnimi viri, kar je enako kot v letu 2001 in nekoliko manj kot v letu 2002, ko je ta delež znašal 42%.

Vsi dolgovi so se koncem leta 2003 v primerjavi z letom 2002 povečali za 32,5%. Njihov delež v strukturi obveznosti do virov sredstev pa je porasel iz 37,2% v letu 2002 na 41% v letu 2003, kar pomeni, da so se finančne in poslovne obveznosti družbe v strukturi vseh virov sredstev povecale za 3,8 strukturnih odstotkov. Kratkoročne poslovne obveznosti so se v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 povecale za 17,5%, kar je več kot pa so rasli poslovni odhodki. V okviru obveznosti iz poslovanja so se v letu 2003 najbolj povecale obveznosti do dobaviteljev, in sicer za 31,8%, obveznosti iz konsignacijske prodaje pa so se povečala le za en odstotek.

Slika 9: Gibanje in obseg obveznosti do virov sredstev Salusa v obdobju 1997 - 2003 v 000 SIT

Cas vezave kratkorocnih poslovnih obveznosti se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 skrajšal za en dan in je znašal 46 dni. Denarni cikel družbe je v letu 2003 tako znašal 12 dni, kar potrjuje prejšnjo ugotovitev, da družba s kapitalom financira del naložb v gibljiva sredstva. Salus je koncem leta 2003 najel kratkorocni kredit v višini 1.000 mio SIT za poplaco obveznosti do dobaviteljev v tujini, s cemer si je zagotovil boljše komercialne pogoje.

2.4. IZKAZ FINANCNEGA IZIDA

Izkaz finančnega izida za leto 2003 kaže na povečana vlaganja Salusa v najbolj likvidne oblike finančnih naložb.

Povečano investiranje v letu 2002 je bil glavni razlog, da je Salus je v letu 2002 izkazal negativni finančni izid v višini 784,6 mio SIT. V letu 2003 je bil finančni izid pozitiven, in sicer v višini 579,6 mio SIT. Prebitek finančnih tokov pri poslovanju je v letu 2002 znašal 457,9 mio SIT, v letu 2003 pa se je povečal na 1.737,5 mio SIT. V letu 2002 je znašal prebitek poslovnih prihodkov nad poslovnimi odhodki in davki 1.516,3 mio SIT, v letu 2003 je bil le-ta višji za 200,1 in je znašal 1.716,2 mio SIT. V letu 2002 je bil izkazan prebitek odtokov v poslovnih terjatvah, obveznostih in zalogah v višini 1.058,4 mio SIT, v letu 2003 je družba izkazala prebitek pritokov, ki izhajajo iz sprememb v poslovnih terjatvah in obveznostih ter zalogah, v višini 21,3 mio SIT. Finančni tokovi pri naložbenju so bili tako v letu 2003 kot tudi v letu 2002 negativni, in sicer v letu 2002 v višini 1.099,3 mio SIT, v letu 2003 pa v višini 1.144,8 mio SIT. V letu 2002 so bili odtoki pri naložbenju vecinoma namenjeni povečanju opredmetenih osnovnih sredstev (82,1%

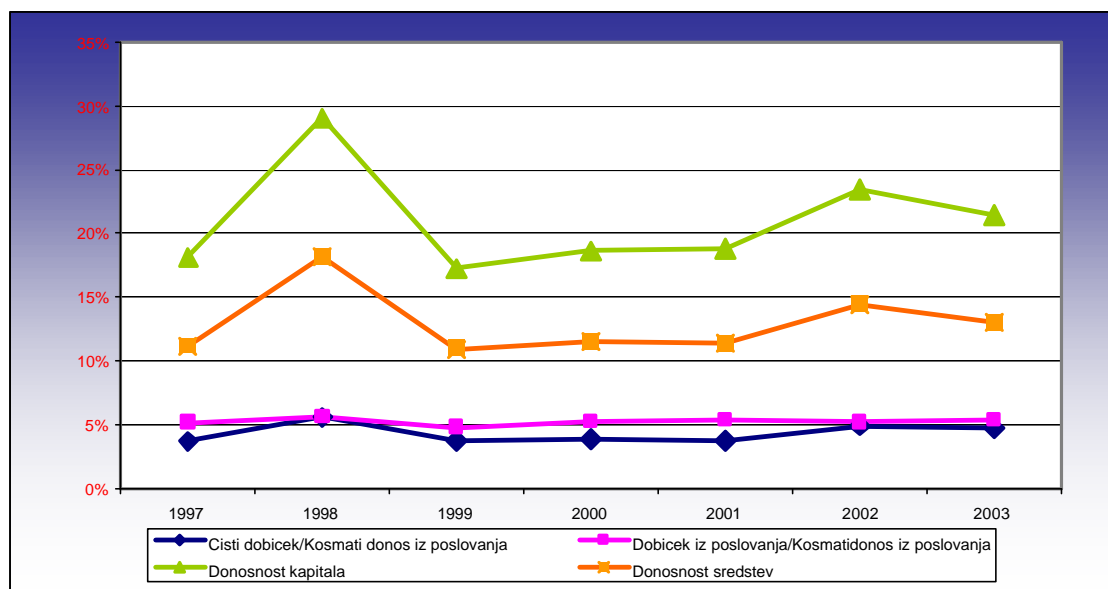
vseh odtokov pri naložbenju). V letu 2003 pa so se odtoki, namenjeni povecanju opredmetenih osnovnih sredstev, znižali za 82,9% in so znašali 160,7 mio SIT, oziroma so znašali 13,3% vseh odtokov pri naložbenju. Mocno pa so se povecali odtoki za povecanje kratkorocnih finacnih naložb, saj so se v primerjavi z letom 2002 povecali za 476,6% in so znašali 1.007 mio SIT. Tudi finacni tokovi pri financiranju so bili v letu 2003 kot tudi v letu 2002 negativni, prebitek odtokov pri financiranju pa je v letu 2002 znašal 143,1 mio SIT, v letu 2003 pa 13 mio SIT.

Koncno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov na dan 31.12.2003 je znašalo 1.099,2 mio SIT, medtem ko je konec leta 2002 znašalo 519,5 mio SIT.

2.5. KNJIGOVODSKA DONOSNOST

Kljub temu, da se je v letu 2003 cisti dobiček povecal le za 5,4% v primerjavi z letom 2002, pa kazalniki donosnosti potrjujejo, da je bilo poslovanje Salusa v letu 2003 uspešno. Cisti dobiček v kosmatem donosu iz poslovanja je v letu 2003 znašal 4,69%. V primerjavi z letom 2002 se je delež cistega dobička v kosmatem donosu iz poslovanja znižal za 4,5%.

Slika 10: Gibanje knjigovodske donosnosti Salusa v obdobju 1997 - 2003

Kot posledica spremembe v strukturi kupcev Salusa in s tem povezanim povecevanjem dobička iz poslovanja se je v letu 2003 povecal tudi dobiček iz poslovanja v kosmatem donosu iz poslovanja, ki je znašal 5,35% in se je v primerjavi z letom 2002 povecal za 2,8%. Donosnost vseh sredstev družbe, preračunana na povprečno stanje sredstev, je v letu 2002 znašala 14,5%, v letu 2003 pa se je znižala na 13,01%, kar pomeni 10% znižanje. Donosnost vseh sredstev je bila v letu 2003 druga najvišje izkazana po letu 1999. Po izjemnem povecanju

donosnosti kapitala v letu 2002, ko je znašala 23,4%, se je le-ta v letu 2003 znižala na 21,4%. Stopnja donosa na kapital pa je bila tudi v letu 2003 med najvišjimi med vsemi vrednostnimi papirji, ki kotirajo na uradni kotaciji Ljubljanske borze.

3. KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE IN BORZNA GIBANJA V LETU 2003

3.1. KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE IN CISTI DOBICEK NA DELNICO

Osnovni kapital, ki je bil registriran na sodišču leta 2003, je znašal 135.000.000 SIT in je bil razdeljen na 135.000 delnic z nominalno vrednostjo 1.000 SIT.

Cisti dobiček na delnico je v letu 2003 znašal 12.421 SIT² in se je povečal glede na leto 2002 za 5,44%. Knjigovodska vrednost redne delnice je na dan 31.12.2003 znašala 61.495 SIT in se je povečala za 12,89% glede na 31.12.2002.

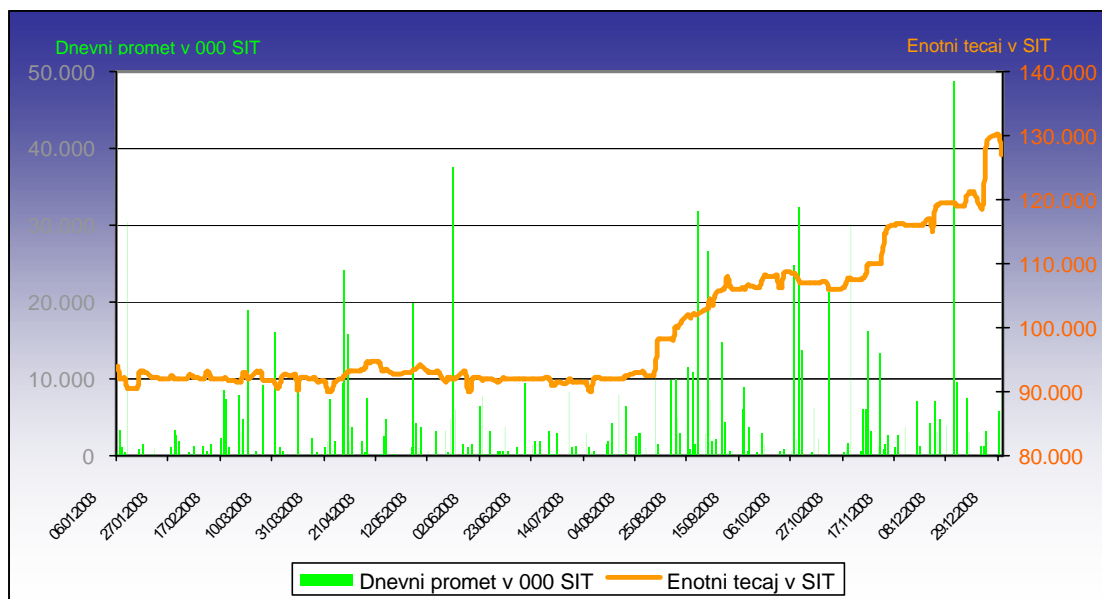
3.2. TECAJI DELNICE IN PROMET

Slika 11 prikazuje gibanje enotnega, maksimalnega in minimalnega tečaja ter dnevnega prometa delnice Salusa na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v letu 2003.

Celotni promet z delnico Salus je na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v letu 2003 znašal 902 mio SIT, kar pomeni skoraj 2,2% znižanje vrednostnega obsega sklenjenih poslov v primerjavi z letom 2002. V letu 2003 je lastništvo zamenjalo 8.982 delnic, kar pomeni 23% znižanje v primerjavi z letom 2002. Število delnic, s katerimi se je trgovalo v letu 2003, je predstavljalo 6,65% celotne emisije delnic Salusa.

² Pri izračunu čistega dobička na delnico in knjigovodske vrednosti delnice smo od skupnega števila delnic odšteli 2.984 lastnih delnic.

Slika 11: Pregled gibanja enotnega dnevnega tečaja in prometa delnice v letu 2003

Vir: Tecajnice Ljubljanske borze vrednostnih papirjev

Najvišji dnevni promet je v letu 2003 znašal 48,7 mio SIT in je bil dosežen na dan 11.12.2003. Tečaj delnice se je v letu 2003 povecal za 35% od 94.000 SIT v začetku leta 2003 na 126.865,67 SIT, pri čemer je bil v letu 2003 najnižji enotni tečaj 89.965 SIT, najvišji enotni tečaj pa je bil 130.000 SIT. Porast enotnega tečaja delnice Salusa v letu 2003 je bil med najvišjimi med vsemi rednimi delnicami, ki kotirajo v borzni kotaciji Ljubljanske borze, saj so le štiri delnice izkazale višji porast enotnih tečajev kot pa delnica Salusa. Tržna kapitalizacija je koncem leta 2003 znašala 17.127 mio SIT in je predstavljala 1,76% celotne kapitalizacije rednih delnic, vključenih v borzno kotacijo.

4. REVIDIRANI RACUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2003

4.1. BILANCA STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2003

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
SREDSTVA		
Stalna sredstva		
Neopredmetena dolgorocna sredstva	56.623	32.307
Opredmetena osnovna sredstva	2.733.910	2.750.476
Dolgorocne financne naložbe	1.352.835	1.340.968
	4.143.368	4.123.751
Gibljava sredstva		
Zaloge	2.227.087	1.922.265
Poslovne terjatve		
Kratkorocne poslovne terjatve	3.423.207	3.086.815
Kratkorocne financne naložbe	2.818.339	1.780.825
Dobroimetje pri bankah, cekii in gotovina	1.099.184	519.535
	9.567.817	7.309.440
Aktivne casovne razmejitive	46.865	14.811
SKUPAJ SREDSTVA	13.758.050	11.448.002
Zunajbilancna sredstva	7.513.034	7.388.274

(v tisoc tolarjih)

2003

2002

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kapital

Vpoklicani kapital	135.000	265.000
Kapitalske rezerve	716.009	122.979
Rezerve iz dobicka	291.191	499.191
Preneseni cisti poslovni izid	4.855.458	4.000.109
Cisti poslovni izid poslovnega leta	1.639.817	1.360.405
Prevrednotovalni popravki kapitala	480.849	943.879
	8.118.324	7.191.563

Financne in poslovne obveznosti

Kratkorocne financne in poslovne obveznosti	5.634.688	4.253.130
	5.634.688	4.253.130

Pasivne casovne razmejitve

	5.038	3.309
--	-------	-------

SKUPAJ OBVEZNOSTI

	13.758.050	11.448.002
--	-------------------	-------------------

Zunajbilancne obveznosti

	7.513.034	7.388.274
--	-----------	-----------

4.2. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO, KONČANO 31.DECEMBRA 2003

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Cisti prihodki od prodaje	34.879.715	31.591.121
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov oziroma nabavna vrednost blaga	<u>-31.444.811</u>	<u>-28.506.533</u>
Kosmati poslovni izid iz prodaje	<u>3.434.904</u>	<u>3.084.588</u>
Stroški prodavanja	-924.736	-828.778
Stroški splošnih dejavnosti	-690.175	-669.750
Drugi poslovni prihodki	<u>48.721</u>	<u>60.686</u>
Poslovni izid iz poslovanja	<u>1.868.714</u>	<u>1.646.746</u>
Finančni prihodki iz deležev	19.228	50.942
Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	61.375	3.235
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	233.513	301.530
Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih financnih naložb	0	-11.160
Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	<u>-85.637</u>	<u>-107.621</u>
Cisti poslovni izid iz rednega delovanja	<u>2.097.193</u>	<u>1.883.672</u>
Davek iz dobička	<u>-457.376</u>	<u>-328.267</u>
Cisti poslovni izid obracunskega obdobja	<u>1.639.817</u>	<u>1.555.405</u>

4.3. IZKAZ GIBANJ KAPITALA ZA LETO, KONČANO 31. DECEMBRA 2003

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	Skupaj
(v tisoč tolarjih)									
Zacetno stanje na dan 1. januar 2003	265.000	122.979	26.500	272.204	200.487	4.000.109	1.360.405	943.879	7.191.563
Premiki v kapital									
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	0	0		1.639.817	0	1.639.817
	0	0	0	0	0	0	1.639.817	0	1.639.817
Premiki v kapitalu									
Umik kapitala	-130.000	593.030	-13.000	0	0	13.000	0	-463.030	0
Prenos dobička leta	0	0	0	0	0	1.360.405	-1.360.405	0	0
	-130.000	593.030	-13.000	0	0	1.373.405	-1.360.405	-463.030	0
Premiki iz kapitala									
Izplacilo dividend	0	0	0	0	0	-518.056	0	0	-518.056
Umik kapitala	0	0	0	-195.000	0	0	0	0	-195.000
	0	0	0	-195.000	0	-518.056	0	0	-713.056
Koncno stanje na dan 31. december 2003	135.000	716.009	13.500	77.204	200.487	4.855.458	1.639.817	480.849	8.118.324

4.4. RAZPOREDITEV BILANCNEGA DOBICKA POSLOVNEGA LETA

Bilancni dobiček leta 2003 znaša 6.695.762 tisoč SIT (v letu 2002 5.561.001 tisoč SIT) in zajema preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let in čisti dobiček poslovnega leta. O njegovi delitvi odloča skupščina. V letu 2003 so bile izplačane vmesne dividende v skupnem znesku 196.399 tisoč SIT.

v 000 SIT

(v tisoč tolarjih)

31.12.2003 31.12.2002

Nerazdeljeni dobiček iz prejšnjih let	4.855.458	4.000.109
<i>Cisti dobiček poslovnega leta</i>	<i>1.639.817</i>	<i>1.555.405</i>
<i>Razporeditev čistega dobicka poslovnega leta</i>	<i>0</i>	<i>195.000</i>
a. za oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
b. za oblikovanje rezerv za lastne deleže	0	195.000
c. za oblikovanje statutarnih rezerv	0	0
d. druge rezerve iz dobicka (228.cl.ZGD)	0	0
Preostanek čistega dobicka za poslovno leto	1.639.817	1.360.405
Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let	4.855.458	4.000.109
Druge rezerve iz dobicka	200.487	200.487
BILANCNI DOBICEK	6.695.762	5.561.001

4.5. IZKAZ FINANČNEGA IZIDA

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Financi tokovi pri poslovanju		
Pritoki pri poslovanju		
Poslovni prihodki	35.077.307	31.679.850
Zacetne manj koncne poslovne terjatve	-292.005	-444.983
Zacetne manj koncne aktivne kratkorocne casovne razmejnitve	-32.054	4.482
Odtoki pri poslovanju		
Poslovni odhodki brez amortizacije in dolgorocnih rezervacij	-32.903.748	-29.835.286
Davki iz dohodka in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-457.376	-328.267
Koncne manj zacetne zaloge	-304.926	-541.975
Zacetni manj koncni poslovni dolgovi	648.552	-78.031
Zacetne manj koncne pasivne kratkorocne casovne razmejnitve	1.730	2.113
Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju	1.737.480	457.903
Financi tokovi pri naložbenju		
Pritoki pri naložbenju		
Izredni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje	0	41.620
Pobotano zmanjšanje dolgorocnih finančnih naložb	59.498	0
Odtoki pri naložbenju		
Pobotano povecanje neopredmetenih dolgorocnih sredstev	-36.602	-27.565
Pobotano povecanje opredmetenih osnovnih sredstev	-160.711	-936.959
Pobotano povecanje dolgorocnih finančnih naložb	0	-1.804
Pobotano povecanje kratkorocnih finančnih naložb	-1.006.960	-174.633
Prebitek pritokov (odtokov) pri naložbenju	-1.144.775	-1.099.341

Izkaz finančnega izida – nadaljevanje

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Financi tokovi pri financiranju		
Pritoki pri financiranju		
Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih dolgov	700.000	300.000
Odtoki pri financiranju		
Zmanjšanje obveznosti do lastnikov iz delitve dobička	-713.056	-443.125
Prebitek pritokov (odtokov) pri financiranju	-13.056	-143.125
Koncno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	1.099.184	519.535
Financi izid v obdobju	579.649	784.563
Zacetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	519.535	1.304.098

5. RACUNOVODSKE USMERITVE IN POJASNILA K RACUNOVODSKIM IZKAZOM

5.1. RACUNOVODSKE USMERITVE

5.1.1. Dejavnost podjetja Salus, Ljubljana, d.d.

Osnovna dejavnost podjetja Salus, Ljubljana, d.d. je trgovina na debelo z zdravili. Ukvarja se s preskrbo zdravstvenih domov, bolnišnic in lekarn s farmacevtskimi in drugimi proizvodi.

5.1.2. Temelji za pripravo racunovodskih izkazov

Racunovodski izkazi podjetja Salus, Ljubljana, d.d. so pripravljene v skladu z racunovodskimi in poročevalskimi zahtevami slovenskih racunovodskih standardov. Temeljni namen slovenskih racunovodskih standardov (v nadaljevanju SRS) je upoštevati splošno mednarodno racunovodsko prakso, finančno pojmovanje kapitala in zahtevo po realnem ohranjanju kapitala. SRS v primerjavi z mednarodnimi racunovodskimi standardi (v nadaljevanju MRS) omejujejo možnosti večih rešitev, ki jih dopuščajo MRS, v nekaterih primerih pa SRS še ne upoštevajo

novih dosežkov MRS ali pa njihove posamezne zahteve niso sprejemljive. Zato se računovodski izkazi, pripravljani v skladu s SRS, ne morejo ponašati s skladnostjo z MRS.

Finančno pojmovanje kapitala pomeni, da se cisti dobiček za posamezno obracunsko obdobje pripozna le po zagotovitvi ohranitve splošne kupne moci kapitala glede na stopnjo domače inflacije. Prevrednotenje je sprememba prvotno izkazane vrednosti gospodarskih kategorij, locimo pa prevrednotenje, ki je posledica spremembe kupne moci domače valute, merjene v evrih (splošno prevrednotenje) in prevrednotenje, ki je posledica sprememb cen posameznih gospodarskih kategorij.

Splošno prevrednotenje kapitala se opravlja, ce se v prejšnjem koledarskem letu tecaj evra do tolarja poveca za vec kot 5,5 %. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala se v takem primeru krije kot izredni odhodek. V letu 2003 se splošno prevrednotenje kapitala ni opravljal, ker je bil indeks rasti tecaja evra 1,028. Splošno prevrednotenje sredstev se je opravljal do 31. decembra 2001, od 1. januarja 2002 pa se lahko opravlja v primeru rasti tecaja evra z indeksom vecjim od 1,055.

Prevrednotenje, ki je posledica spremembe cen gospodarskih kategorij, se opravi na koncu poslovnega leta ali med njim zaradi okrepitve sredstev ali dolgov in zaradi oslabitve sredstev ali dolgov. Upoštevanje okrepitve dolgov in oslabitve sredstev je obvezno, upoštevanje okrepitve sredstev in oslabitve dolgov pa dopustno.

5.1.3. Neopredmetena dolgorocna sredstva

Neopredmeteno sredstvo se ob zacetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Neodpisana vrednost neopredmetenega dolgorocnega sredstva se zmanjšuje z amortiziranjem. Amortizirljivi znesek se preišljeno razporedi v najbolj ocenjeni dobi njegove koristnosti. Dobro ime se praviloma amortizira v petih letih, dobo koristnosti pa je mogoce z utemeljitvami podaljšati na največ 20 let.

Neopredmetena dolgorocna sredstva se zaradi okrepitve ne prevrednotujejo. Prav tako niso dovoljena kasnejša pripoznanja sredstev, ki prej niso bila pripoznana. Le sredstva, ki so bila nabavljena v tujini, se praviloma lahko prevrednotijo za spremembo tecaja tuje valute, v kateri so bila nabavljena. Neopredmetena dolgorocna sredstva se zaradi oslabitve morajo prevrednotovati, ce njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve in se šteje kot prevrednotovalni poslovni odhodek v zvezi z neopredmetenimi dolgorocnimi sredstvi, ne pa kot povecanje stroška amortizacije.

Neopredmetena dolgoročna sredstva podjetja zajemajo kupljeno računalniško programsko opremo.

5.1.4. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, proizvodna in druga oprema, osnovna creta in večletni nasadi. Kot opredmetena osnovna sredstva, usposobljena za uporabo, se šteje tudi drobn inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična vrednost ne presega tolarške protivrednosti 500 €.

Med opredmetena osnovna sredstva v izgradnji ali izdelavi se štejejo tudi pripadajoči nadomestni deli.

Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva sestavljajo njegova nakupna cena, uvozne in nevraciljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi okrepitve lahko prevrednotujejo, če njihova dokazana poštena vrednost presega knjigovodsko vrednost. Prevrednotovalna razlika povečuje neodpisano vrednost teh osnovnih sredstev in prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Obracunana amortizacija od te razlike se praviloma vračuna v breme prevrednotovalnega popravka kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Opredmetena osnovna sredstva se morajo zaradi oslabitve prevrednotovati, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje vrednosti teh sredstev se pripozna kot izguba zaradi oslabitve in se šteje kot prevrednotovalni poslovni odhodek v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ne pa kot povečanje stroška amortizacije. Če pa je bil zaradi okrepitve povečan prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, je treba le-tega porabiti, preden se povečajo prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi z omenjenimi sredstvi.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi odprave oslabitve lahko prevrednotujejo, to prevrednotenje pa zahteva podobno utemeljitev kot prevrednotenje zaradi oslabitve ali okrepitve. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve sredstva hkrati s povečanjem knjigovodske vrednosti poveča prevrednotovalni prihodek v zvezi s temi sredstvi.

Če se kako opredmeteno osnovno sredstvo prevrednoti, se morajo prevrednotiti tudi druga sredstva iste vrste.

Opredmetena osnovna sredstva, ki so bila nabavljena v tujini, se praviloma lahko prevrednotijo za spremembo tečaja tuje valute, v kateri so bila nabavljena.

Opredmetena osnovna sredstva so bila do 31. decembra 2001 prevrednotovana z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin, od 1. januarja 2002 pa splošna okrepitev teh sredstev ni bila opravljena.

Presoja o potrebi prevrednotovanja opredmetenih osnovnih sredstev bo opravljala posebna strokovna skupina občasno, po presoji in po sklepu posloводства, ki bo to komisijo tudi imenovalo.

Podjetje ocenjuje zemljišča po njihovi nabavni vrednosti.

Ce podjetje v skupini kupi opredmeteno osnovno sredstvo pri podjetju v isti skupini in je v nakupno ceno všteti tudi cisti dobiček prodajalca, je treba ta cisti dobiček izločiti iz uskupinjene neodpisane vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva in v letu, ko je opravljen posel, za cisti dobiček zmanjšati uskupinjene poslovne prihodke in s tem uskupinjeni cisti dobiček, v naslednjih letih pa uskupinjeni zadržani cisti dobiček. Opustitev izločitve vmesnega dobicka je možna, ce je bil nakup opravljen v normalnih tržnih razmerah, ce bi izločitev povzročila nesorazmerno velik strošek ter ce vmesni cisti dobiček ali izguba ne vpliva bistveno na resničnost in poštenost prikaza skupinske bilance stanja oziroma skupinskega izkaza poslovnega izida.

Pripoznanje opredmetenega osnovnega sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, ce se odtuji ali se trajno ne uporablja in od njihove odtujitve ni več mogoče pričakovati nobenih gospodarskih koristi.

5.1.5. Amortizacija

Stroški amortizacije se pripoznavajo na podlagi doslednega razporejanja amortizirljivih zneskov opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev po posameznih obračunskih obdobjih, v katerih izhajajo iz njih gospodarske koristi.

Podjetje uporablja metodo enakomernega casovnega amortiziranja, ki jo uporablja dosledno iz obračunskega obdobja v obračunsko obdobje.

Amortizacija se obračunava posamično. Prevrednotenje opredmetenih osnovnih in neopredmetenih dolgoročnih sredstev se izraža v spremenjeni amortizacijski osnovi praviloma v naslednjem obračunskem obdobju, in ne v povečanju ali zmanjšanju obračunanih stroškov amortizacije.

V podjetju uporabljene amortizacijske stopnje v letu 2003 so naslednje:

Sredstvo	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:		
Licence in naložbe v tuja sredstva	20,0	20,0
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremicnine:		
zidane zgradbe	5,0	5,0
druge zgradbe	5,0	5,0
Proizvajalne naprave in stroji:		
oprema lekarn	12,5	12,5
druga oprema	6,6	12,5
Racunalniška oprema:		
programska oprema	20,0	20,0
strojna oprema	50,0	50,0
Motorna vozila:		
transportna vozila	25,0	25,0
osebna vozila	12,5	12,5
Druga opredmetena osnovna sredstva	10,0	25,0

Zemljišča se ne amortizirajo. Sprememba pričakovanih življenjskih dob opredmetenih osnovnih sredstev je bila v letu 2003 izvedena v skladu z odredbo o davčno priznanih odhodkih pri osebnih vozilih. Učinek te spremembe ni pomembneje vplival na poslovni izid.

5.1.6. Finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe se ob začetnem pripoznavanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki je enaka bodisi plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov bodisi pošteni vrednosti drugih nadomestil za nakup. Dana dolgoročna posojila se pripoznavajo po plačanem znesku, ki se šteje kot glavnica posojila.

Dolgoročne finančne naložbe so vrednotene po naložbeni metodi.

Kratkorocne financne naložbe

Kratkorocne financne naložbe se v zacetku pripoznajo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo placana denarna sredstva ali njihovi ustrezniki. Dana kratkorocna posojila pa se pripoznajo po placanem znesku, ki je glavnica posojila.

Tiste dolgorocne financne naložbe v financne dolgove obcanov ali države in v financne dolgove drugih podjetij, ki zaradi stecaja ali likvidacije prenehajo biti dolgorocne in ki zapadejo v placilo v letu dni po datumu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkorocne financne naložbe.

Prevrednotovanje finančnih naložb

Prevrednotenje finančnih naložb v druga podjetja in banke je sprememba njihove knjigovodske vrednosti v primerjavi z njihovo dokazano pošteno vrednostjo zaradi njihove okrepitve, zaradi njihove oslabitve ali odprave oslabitve.

Financne naložbe se lahko prevrednotujejo zaradi okrepitve, ucinki takšnega prevrednotovanja pa povečujejo prevrednotovalni popravek kapitala iz naslova finančnih naložb. Zaradi oslabitve pa se financne naložbe morajo prevrednotovati, ucinki tega prevrednotovanja pa zmanjšujejo prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi s finančnimi naložbami. Če je le-ta izrabljen ali pa če ga ni, je razlika prevrednotovalni finančni odhodek v zvezi s finančnimi naložbami in vpliva na finančni izid.

Financne naložbe, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po srednjem tečaju Banke Slovenije ali poslovne banke. Njihovo povečanje iz tega naslova povečuje financne prihodke v zvezi s finančnimi naložbami, njihovo zmanjšanje pa financne odhodke v zvezi s finančnimi naložbami.

Ob odtujitvi financne naložbe se pripozna finančni prihodek, če je cisti iztržek zanjo večji od njene knjigovodske vrednosti in odhodek, če je manjši.

5.1.7. Zaloge

Zaloge so izkazane po nabavni ali iztržljivi vrednosti glede na to, katera je nižja.

Kolicinska enota zaloge trgovskega blaga v skladišču se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevracilive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Zaloge trgovskega blaga se usklajujejo z zadnjo nabavno vrednostjo, razlika v nabavni vrednosti pa povečuje nabavno vrednost prodanega blaga.

Zaloge trgovskega blaga v prodajalnah se vrednotijo po prodajnih cenah z vkalkuliranim davkom na dodano vrednost (nadalje DDV) in vkalkulirano razliko v ceni.

Zaloge blaga, prejetega v konsignacijsko prodajo, se spremljajo zunajbilancno.

Podjetje za zmanjševanje kolicin trgovskega blaga v zalogi v skladišču uporablja metodo obratnozaporednih cen – LIFO.

Zaloge se zaradi okrepitve praviloma ne prevrednotujejo. Zaloge se zaradi oslabitve prevrednotujejo, ce njihova knjigovodska vrednost presega njihovo tržno oz. cisto iztržljivo vrednost.

Popravki vrednosti zalog so obracunani zaradi zmanjšanja vrednosti zalog na njihovo iztržljivo vrednost.

5.1.8. Terjatve

Terjatve se glede na zapadlost v placilo razclenjujejo na dolgorocne in kratkorocne terjatve. Dolgorocne terjatve se pojavijo v zvezi s prodajo na up (kredit) z dolgorocnim odplacevanjem, kot odložene terjatve za davek ali kot dolgorocne varščine. Vsebujejo terjatve do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov, do dobaviteljev prvin poslovnega procesa (predujmi), terjatve do zaposlencev, do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida, do financerjev in terjatve do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznavanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplacane.

Podjetje je za varovanje pred tveganji dolocilo enega ali vec inštrumentov za varovanje pred tveganjem, tako da se bo sprememba njihove poštene vrednosti vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov v celoti ali delno pobotala s spremembo poštene vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov pred tveganjem varovane postavke.

Ustreznost izkazane velikosti posameznih terjatev se preveri enkrat letno pred pripravo skupinskih računovodskih izkazov. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, je treba šteti kot dvomljive, ce se je zaradi njih začel sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

Podjetje oblikuje popravke vrednosti dvomljivih in spornih terjatev v višini 100 % za terjatve do kupcev, ki niso bile plačane v 120 dneh od zapadlosti in za terjatve do kupcev, ki so v tožbi.

Popravki dvomljivih in spornih terjatev bremenijo prevrednotovalne poslovne odhodke v zvezi s terjatvami.

5.1.9. Denarne postavke in denarni ustrezniki

Denarna sredstva so po računovodskem razumevanju gotovina, knjižni denar in denar na poti. Med denarna sredstva po poslovnofinancnem razumevanju pa se štejejo gotovina, ustrezniki gotovine, dogovorjena samodejna zadolžitev po tekočem računu, vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi in finančni inštrumenti.

5.1.10. Kapital

Celotni kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v placilo, ce podjetje preneha poslovati. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom.

Kapital v skupinski bilanci stanja zajema kapital obvladujočega podjetja in dodatni kapital odvisnih podjetij, ne pa tudi kapitala, ki se ponavlja pri njih ali pri skupaj obvladovanih podjetjih. Uskupinjeni kapital se ne vodi na posebnih kontih, temvec je povzet iz izvirnih bilanc stanja upoštevanih podjetij na podlagi dodatnih podatkov in prilagoditev, ki se nanašajo na izločitev medsebojnih poslovnih in finančnih razmerij v skupini in na prevrednotenje v zvezi z uskupinjevanjem, ter izključitve in vključitve iz drugih razlogov.

Del osnovnega kapitala in nanj vezanih drugih sestavin kapitala odvisnih podjetij, ki pripada obvladujočemu podjetju, je treba izločiti iz uskupinjenega kapitala, predstavljenega z vsemi sestavinami, hkrati z izločitvijo dolgoročnih finančnih naložb obvladujočega podjetja vanje. Uskupinjevalni popravek kapitala se pojavlja pri uskupinjevanju podatkov iz izvirnih bilanc stanja podjetij v skupini zaradi prevedbe v konsolidirano bilanco stanja. Kapital je treba razčleniti na

manjšinski kapital, ki obsega v eni sami postavki ustrezne dele vseh sestavin kapitala, ki pripadajo drugim lastnikom, ter na vecinski kapital, ki pripada lastnikom obvladujočega podjetja, ki je razčlenjen na vse preostale sestavine celotnega kapitala.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobicka, preneseni dobiček ali izguba iz prejšnjih let, prevrednotovalni popravek kapitala in predhodno še ne razdeljeni dobiček ali še ne poravnana izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital se pojavlja kot delniški kapital (kapital z deleži ali kapitalska vloga). Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Kapitalske rezerve sestavljajo zneski, ki jih podjetje pridobi iz vplacil, ki presegajo nominalne zneske deležev, zneski, ki presegajo knjigovodske vrednosti pri odtujitvi začasno odkupljenih lastnih delnic oziroma deležev, zneski, ki jih podjetje pridobi pri izdaji zamenljivih obveznic ali obveznic z delniško nakupno opcijo nad nominalnim zneskom obveznic, zneski, ki jih dodatno vplacajo družbeniki za pridobitev dodatnih pravic iz deležev, zneski drugih vplacil družbenikov na podlagi statuta in zneski na podlagi enostavnega zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom deležev.

Rezerve iz dobicka so namensko zadržan del čistega dobicka iz prejšnjih let, namenjen predvsem za poravnavanje možnih izgub v prihodnosti. Obvezno se razčlenjujejo na zakonske rezerve, rezerve za lastne deleže, statutarne rezerve in druge rezerve iz dobicka.

Preneseni dobiček iz prejšnjih let je ostanek tedanjega čistega dobicka, ki ni bil v obliki dividend ali drugih deležev razdeljen prinašalcem kapitala, pa tudi ne namensko opredeljen kot rezerva. Prenesena čista izguba iz prejšnjih let je izguba, ki ni bila poravnana z nabranimi drugimi sestavinami kapitala in zmanjšuje celotni kapital.

Prevrednotovalni popravek kapitala se razčlenjuje na splošni prevrednotovalni popravek kapitala in posebne prevrednotovalne popravke kapitala.

Splošni prevrednotovalni popravek kapitala omogoča izražanje vrednosti vseh sestavin celotnega kapitala v spremenjeni kupni moci, merjeni na podlagi spremembe vrednosti evra, v kateri so te sestavine kapitala izražene.

Posebni prevrednotovalni popravek kapitala se nanaša na predhodno knjigovodsko razvidovanje posledkov okrepitve sredstev in oslabitve dolgov, bodisi celotnih bodisi pobotanih

s kasnejšimi vplivi oslabitve sredstev in okrepitve dolgov, preden jih je ob iztrženju mogoče upoštevati pri prihodkih in s tem pri oblikovanju poslovnega izida za posamezno obracunsko obdobje.

5.1.11. Dolgovi

Dolgovi so glede na zapadlost v placilo lahko dolgorocni ali kratkorocni. Dolgovi so lahko finančni ali poslovni.

Finančni dolgovi so dobljena dolgorocna in kratkorocna posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani dolgorocni ali kratkorocni vrednostni papirji. Podvrsta dobljenih posojil so tudi dobljene vloge, pa tudi dolgovi do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Dolgorocni poslovni dolgovi so dolgorocni krediti dobaviteljev za kupljeno blago ali kupljene storitve. Sem spadajo tudi dolgorocni dolgovi do najemodajalcev v primeru finančnega najema in obveznosti za odložene davke ter obveznosti do kupcev iz naslova prejetih dolgorocnih varščin.

Kratkorocni poslovni dolgovi so kratkorocni krediti dobaviteljev za kupljeno blago ali kupljene storitve, kratkorocne obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, kratkorocne obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, kratkorocne obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obracunanega davka na dodano vrednost, ter kratkorocne obveznosti iz naslova razdelitve poslovnega izida.

Finančni inštrumenti, ki so povezani z dolgorocnimi in kratkorocnimi dolgovi, se praviloma pripoznavajo v bilanci stanja. Obstajajo pa tudi finančni inštrumenti, ki so povezani z dolgorocnimi in kratkorocnimi dolgovi, a se izkazujejo v zunajbilancnem razvidu. Vrednost dolgov je mogoče varovati pred tveganjem z ustreznimi izpeljanimi finančnimi inštrumenti, ki spadajo med kratkorocne finančne naložbe ali kratkorocne finančne obveznosti.

Pripoznavanje dolgorocnih in kratkorocnih finančnih dolgov v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, ce je obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu, izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

Obresti dolgorocnih finančnih dolgov so finančni odhodki, razen ce so vštete v nabavno vrednost osnovnih sredstev ali vrednost zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje. Obresti kratkorocnih dolgov pa so finančni odhodki.

Dolgorocni in kratkorocni dolgovi se morajo zaradi okrepitve prevrednotovati, ce je njihova dokazana poštena vrednost vecja od knjigovodske. Knjigovodsko vrednost takšnih dolgov je treba povecati in, preden so dokončno poravnani, za razliko povecati prevrednotovalne finančne odhodke. Zaradi oslabitve se dolgorocni in kratkorocni dolgovi lahko prevrednotujejo, ce je njihova dokazana poštena vrednost manjša od knjigovodske. V tem primeru se za razliko poveca tudi prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z dolgorocnimi dolgovi.

Del dolgorocnega dolga, ki je že zapadel v placilo, in del dolgorocnega dolga, ki bo zapadel v placilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenese med kratkorocne dolgove.

5.1.12. Kratkorocne casovne razmejitve

Kratkorocne casovne razmejitve so terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena.

Kratkorocne casovne razmejitve so lahko usredstvene (aktivne) ali udolgovljene (pasivne) casovne razmejitve.

Usredstvene (aktivne) casove razmejitve zajemajo kratkorocno odložene stroške oziroma odhodke ter kratkorocno nezaracunane prihodke. Kratkorocno odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki še ne bremenijo dejavnosti in še ne vplivajo na poslovni izid. Kratkorocno nezaracunani prihodki se pojavijo, ce se v poslovnem izidu utemeljeno upoštevajo tudi prihodki, za katere do takrat še ni bilo prejeto placilo in ki jih tudi ni bilo mogoce nikomur zaracunati.

Udolgovljene (pasivne) casovne razmejitve zajemajo kratkorocno vnaprej zaracunane stroške oziroma odhodke in kratkorocno odložene prihodke. Vnaprej vracunani stroški ali odhodki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida pa tudi zalog s pricakovanimi stroški, ki pa se še niso pojavili. Kratkorocno odloženi prihodki nastajajo, ce še niso opravljene sicer že zaracunane ali celo placane storitve, vendar zaradi tega ni obicajnih obveznosti do kupcev, ki bi se štete kot dobljeni predujmi.

5.1.13. Prihodki

Prihodki so povecanja gospodarskih koristi v obracunskem obdobju v obliki povecanj sredstev ali zmanjšanja dolgov. Prihodki se razclenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in izredne prihodke.

Prihodki se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v racunih ali drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega placila.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi ucinki. Drugi poslovni prihodki so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Prevrednotovalni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih in neopredmetenih dolgorocnih sredstev, ko se povecanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi predhodne okrepitve ne zadržuje vec v prevrednotovalnem popravku kapitala.

Financni prihodki so prihodki od naložbenja. Prevrednotovalni financni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi finančnih naložb, ko se povecanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi predhodne okrepitve ne zadržuje vec v prevrednotovalnem popravku kapitala.

Izredne prihodke sestavljajo neobicajne postavke, ki v obravnavanem poslovnem letu povecujejo izid rednega poslovanja.

5.1.14. Stroški blaga, materiala in storitev

Nabavna vrednost prodanih kolicin vsebuje cisto nabavno vrednost, izdatke za uvozne dajatve, davke in druge dajatve, ki so zaracunane k dobaviteljevi ceni, prevozne stroške, stroške zavarovanja in druge odvisne nabavne stroške.

Stroški materiala in storitev so stroški tistega materiala in storitev, ki se porablja pri nastajanju poslovnih ucinkov in se pojmujejo kot neposredni stroški ter tudi stroški, ki nimajo takšne narave in se pojmujejo kot posredni stroški.

5.1.15. Stroški dela

Stroški dela se pripoznavajo na podlagi listin, ki dokazujejo opravljeno delo in druge podlage za obracun plac v kosmatem znesku oziroma upravicenost do nadomestila plac in placam sorodnih postavk, pa tudi odpravnin ter ustreznih dajatev.

5.1.16. Davki iz dobicka

Davki iz dobicka so obracunani na temelju prihodkov in odhodkov, ki so vkljuceni v izkaz poslovnega izida v skladu z veljavno davcno zakonodajo. Davek iz dobicka je obracunan po stopnji 25 % od davcne osnove.

5.1.17. Izkaz financnega izida

Izkaz financnega izida prikazuje razloge za povecanje ali zmanjsanje denarnih sredstev v obracunskem obdobju.

5.1.18. Tuje valute

Sredstva in obveznosti, ki so nominirana v tujih valutah so na dan 31. decembra 2003 preracunana v tolarje po srednjem tecaju Banke Slovenije. Posli v tujih valutah pa so preracunani v tolarje po srednjem tecaju Banke Slovenije na dan zakljucka posla. Srednji tecaj Banke Slovenije za evro na dan 31. decembra 2003 je bil 236,6903 SIT za 1 evro.

Tecajne razlike, pozitivne in negativne iz tega naslova so izkazane v izkazu poslovnega izida kot financni prihodki ali financni odhodki.

5.2. POJASNILA K RACUNOVODSKIM IZKAZOM

5.2.1. Neopredmetena dolgorocna sredstva

(v tisoc tolarjih)	Dolgorocno odloženi stroški razvijanja	Dolgorocne premoženjske pravice	Skupaj
Sedanja vrednost 31.decembra 2002	4.137	28.170	32.307
Pridobitve	9.452	27.150	36.602
Amortizacija v letu	-828	-11.458	-12.286
Sedanja vrednost 31.decembra 2003	12.761	43.862	56.623

5.2.2. Opredmetena osnovna sredstva

(v tisoč tolarjih)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Preujmi za osnovna sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost								
1. januarja 2003	1.134.506	1.563.875	363.984	873.976	49.866	260.724	0	4.246.931
Neposredne pridobitve	44.429	-44.429	0	0	0	149.072	11.815	160.887
Prenos z investicij v teku	4.311	57.298	25.874	19.263	1.005	-107.751	0	0
Odtujitve	0	0	-5.517	-4.925	-71	0	0	-10.513
31. decembra 2003	1.183.246	1.576.744	384.341	888.314	50.800	302.045	11.815	4.397.305
Nabrani popravek vrednosti								
1. januarja 2003	0	412.771	255.666	779.147	48.871	0	0	1.496.455
Amortizacija v letu	0	77.313	23.336	76.070	556	0	0	177.275
Neposredne pridobitve	0	0	0	-35.852	0	35.852	0	0
Odtujitve	0	0	-5.359	-4.905	-71	0	0	-10.335
31. decembra 2003	0	490.084	273.643	814.460	49.356	35.852	0	1.663.395
Sedanja vrednost								
31. decembra 2003	1.183.246	1.086.660	110.698	73.854	1.444	266.193	11.815	2.733.910
1. januarja 2003	1.134.506	1.151.104	108.318	94.829	995	260.724	0	2.750.476

5.2.3. Dolgorocne finančne naložbe

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Drugi dolgorocni deleži:		
Druge naložbe v delnice in deleže	334.573	334.573
Finsa	300.000	0
Popravek vrednosti	-11.143	-11.143
	<u>623.430</u>	<u>323.430</u>

Gibanje drugih dolgorocnih deležev

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Stanje naložb 1. januarja	323.430	317.830
Povecanja:		
Pridobitve delnic in deležev	300.000	40.340
Druga povecanja	0	37.366
Zmanjšanja:		
Odtujitve delnic in deležev	0	-60.963
Popravki dolgoročnih finančnih naložb	0	-11.143
Stanje 31. decembra	623.430	323.430

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Druge dolgoročne finančne terjatve:		
Obveznice	475.400	506.673
Posojila	266.460	328.955
Umetniška dela	3.146	3.146
Prenos med kratkoročne finančne naložbe	-92.805	-93.440
	652.201	745.334

Obveznice so se obrestovale po obrestnih mera med 7,3% in 10,18% letno.

Posojila predstavljajo dana dolgoročna posojila fizičnim osebam za izgradnjo lekarn, ki se obrestujejo po obrestni meri od TOM + 0% do EURO + 8% letno.

Gibanje drugih dolgoročnih finančnih terjatev

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Stanje dolgoročnih finančnih terjatev 1. januarja	838.773	912.928
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih terjatev	-93.439	-71.110
	745.334	841.818
Povecanja:		
Pridobitve	17.958	0
Obresti	21.977	10.024
Prevrednotenje	61.375	3.235
Zmanjšanja:		
Odplacila	-101.638	-16.304
Prenos med kratkoročne finančne naložbe	-92.805	-93.439
	-194.443	-109.743
Stanje 31. decembra	652.201	745.334

(v tisoc tolarjih)	2003	2002
Lastni deleži:		
Stanje 1. januarja	272.204	124.293
Pridobitve	0	195.000
Odtujitve	-195.000	-47.072
Prevrednotenje	0	-17
Stanje 31. Decembra	77.204	272.204
Skupaj dolgorocne financne naložbe	1.352.835	1.340.968

V skladu s sklepom skupščine številka 18 je družba zmanjšala osnovni kapital z umikom 13.000 lastnih delnic v skupni nominalni vrednosti 130.000 tisoc SIT in nabavni vrednosti 195.000 tisoc SIT. Lastne delnice so se tako zmanjšale za znesek 195.000 tisoc SIT.

5.2.4. Zaloge

(v tisoc tolarjih)	2003	2002
Material in surovine	169	0
Trgovsko blago	2.235.821	1.927.500
Popravek vrednosti	-8.903	-5.235
Skupaj	2.227.087	1.922.265
(v tisoc tolarjih)	2003	2002
Odpis zalog:		
Zdravila in medicinski pripomočki	6.992	2.297
Veterina	1.097	1.037
Ostalo	814	1.901
Skupaj	8.903	5.235

Pri popisu ugotovljeni presežki so znašali 4.286 tisoc SIT, primanjkljaji pa 9.583 tisoc SIT.

5.2.5. Kratkoročne poslovne terjatve

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:		
na domačem trgu	3.065.971	2.780.974
na tujih trgih	12.835	21.159
Manj popravek vrednosti	-64.002	-96.099
	<u>3.014.804</u>	<u>2.706.034</u>
Terjatve za obresti	15.178	24.385
Terjatve do zaposlenih	74	77
Terjatev za izplačano polletno dividendo	196.399	130.441
Terjatve do države	164.362	161.933
Terjatve za davek iz dobička	0	27.704
Druge kratkoročne terjatve	32.305	35.673
Predujmi	85	568
Skupaj	<u>3.423.207</u>	<u>3.086.815</u>

Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev:

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Stanje 1. januarja	96.099	101.763
Izterjane odpisane terjatve	-48.032	-58.750
Dokončen odpis terjatev	-118	0
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	16.053	53.086
Stanje 31. decembra	<u>64.002</u>	<u>96.099</u>

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Nezapadlo	2.004.548	1.895.002
Zapadlo do:		
- 30 dni	520.413	494.595
- 60 dni	897.798	697.218
- 90 dni	16.483	47.963
- 180 dni	6	-
- 360 dni	12	-
- nad 360 dni	47.949	48.136
	<u>3.487.209</u>	<u>3.182.914</u>

5.2.6. **Kratkorocne financne naložbe**

<u>(v tisoc tolarjih)</u>	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Kratkorocne financne naložbe do drugih:		
Kratkorocno dana posojila	19.562	6.906
Depoziti	2.705.971	1.680.479
Za prodajo odkupljeni vrednostni papirji	72.270	67.207
Kratkorocni del dolgorocnih finančnih terjatev	<u>20.536</u>	<u>26.233</u>
Skupaj	<u>2.818.339</u>	<u>1.780.825</u>

Obrestna mera za kratkorocne financne naložbe so se v letu 2003 gibale med 2,1% in TOM + 3,9%.

5.2.7. **Dobroimetje pri bankah, cekih in gotovina**

<u>(v tisoc tolarjih)</u>	<u>2003</u>	<u>2003</u>
Dobroimetje pri bankah	1.098.927	518.362
Gotovina	<u>257</u>	<u>1.173</u>
Skupaj	<u>1.099.184</u>	<u>519.535</u>

5.2.8. **Aktivne casovne razmejitve**

<u>(v tisoc tolarjih)</u>	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Kratkorocno odloženi stroški	<u>46.865</u>	<u>14.811</u>
Skupaj	<u>46.865</u>	<u>14.811</u>

5.2.9. **Kapital**

Število izdanih delnic na dan 31. decembra 2003 je bilo 135.000, od katerih so vse v celoti placane.

Družba je v letu 2003 zmanjšala osnovni kapital z umikom lastnih delnic v skupni nominalni vrednosti 130.000 tisoc SIT v breme rezerv za lastne deleže. Pri tem so se ustrezno zmanjšale tudi druge kategorije kapitala, in sicer zakonske rezerve v višini 13.000 tisoc SIT, splošni

prevrednotovalni popravek kapitala v znesku 463.030 tisoc SIT in povecale kapitalske rezerve v višini 593.030 ter preneseni dobiček iz prejšnjih let v znesku 13.000 tisoc SIT.

Za leto 2002 so bile izplacane dividende v bruto znesku 3.500 SIT na delnico, v skupnem znesku 462.056 SIT, nagrada iz dobička upravi v višini 25.000 tisoc SIT ter nagrada iz dobička nadzornemu svetu v znesku 31.000 tisoc SIT. Za leto 2003 pa uprava in nadzorni svet skupščini delničarjev še nista podala predloga. Družba lastnikom še ni izplacala 10.053 tisoc SIT dividend (nabiralnih in/ali prednostnih delnic), ki se nanašajo na prejšnja leta.

V letu 2003 je bila izplacana vmesna dividenda za leto 2003 v znesku 196.399 tisoc SIT.

Lastniška struktura kapitala na dan 31.decembra 2003 je naslednja:

Fizicne osebe – rezidenti	55,64%
Pravne osebe – rezidenti	29,41%
Fizicne osebe –nerezidenti	12,69%
Pravne osebe – nerezidenti	0,06%
Lastne delnice	2,20%

Knjigovodska vrednost delnice ob upoštevanju vseh izdanih delnic na dan 31.decembra 2003 znaša 60.135,73 SIT.

5.2.10. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti

Kratkorodne finančne obveznosti

<u>(v tisoc tolarjih)</u>	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Kratkorodne finančne obveznosti do bank	1.000.000	300.000
Kratkorodne finančne obveznosti do drugih	125.487	114.984
Skupaj	1.125.487	414.984

Obrestna mera za kratkorocna dobljena posojila je znašala do TOM + 3 % letno.

Gibanje kratkorocnih finančnih obveznosti

(v tisoč tolarjih)	Stanje dolga 1.januarja	Nova posojila v letu	Odplacila v letu	Stanje dolga 31.decembra
Banka ali posojilodajalec				
Banke v državi	300.000	1.550.000	850.000	1.000.000
Drugi posojilodajalci	114.984	10.503	-	125.487
Skupaj kratkorocno dobljena posojila	414.984	1.560.503	850.000	1.125.487

Kratkorocne poslovne obveznosti

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Kratkorocne poslovne obveznosti do dobaviteljev	4.289.653	3.772.905
Kratkorocne poslovne obveznosti do drugih:		
do zaposlencev	43.520	40.476
do države	176.028	24.765
Skupaj	4.509.201	3.838.146

5.2.11. Pasivne casovne razmejitev

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Kratkorocno vnaprej vracunani stroški in odhodki	5.038	3.309

5.2.12. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov

A. Analiza prihodkov iz prodaje po glavnih izdelkih

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Zdravila	31.455.047	28.531.508
Medicinski pripomočki	1.732.928	1.233.231
Veterina	588.734	371.796
Kozmetika in kozmetični izdelki	424.523	320.159
Prehrana	636.937	585.993
Ostali drobní izdelki	41.546	548.434
Skupaj	34.879.715	31.591.121

B. Analiza prihodkov iz prodaje po državah

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Prihodki iz prodaje v Sloveniji	34.053.463	30.705.711
Republikah bivše Jugoslavije	14.552	-
Zahodni Evropi	807.816	885.410
Vzhodni Evropi	3.884	-
Skupaj	34.879.715	31.591.121

C. Analiza stroškov

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Nabavna vrednost prodanega blaga	31.444.811	28.506.533
Stroški materiala	32.780	29.862
Stroški energije	26.526	28.289
Stroški storitev	431.763	400.424
Stroški plac	624.747	548.637
Nadomestila plac zaposlenih	78.577	80.144
Stroški socialnih zavarovanj	44.803	41.583
Stroški pokojninskih zavarovanj	54.691	47.326
Drugi stroški dela	45.469	36.478
Amortizacija	189.561	162.415
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	28	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	34.265	78.182
Drugi poslovni odhodki	51.701	45.188
Skupaj	33.059.722	30.005.061

(v tisoč tolarjih)	Proizvajalni stroški	Stroški prodavanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vrednost prodanega blaga	31.444.811	0	-	31.444.811
Stroški materiala in surovin	37.991	0	21.315	59.306
Stroški storitev	191.913	0	239.850	431.763
Amortizacija	151.419	0	38.142	189.561
Stroški dela	-	543.413	304.874	848.287
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	-	-	28	28
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-	-	34.265	34.265
Drugi stroški	-	-	51.701	51.701
Skupaj	31.826.134	543.413	690.175	33.059.722
V letu 2002	28.841.708	493.603	669.750	30.005.061

5.2.13. Finančni prihodki

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Drugi finančni prihodki iz deležev	19.228	50.942
Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	61.375	3.235
Drugi finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	233.513	301.530
Skupaj	314.116	355.707

5.2.14. Finančni odhodki

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Prevrednotovalni finančni odhodki pri drugih naložbah	-	11.143
Finančni odhodki za obresti	15.392	29.723
Negativne tečajne razlike	70.245	77.898
Drugi finančni odhodki	-	17
Skupaj	85.637	118.781

5.2.15. Davek iz dobička

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Prihodki usklajeni z določbami ZDDPO	35.223.324	31.993.938
Odhodki usklajeni z določbami ZDDPO	-33.120.485	-30.103.070
Davčna osnova I	2.102.839	1.890.868
Povečanje davčne osnove	0	321
Zmanjšanje davčne osnove	-272.380	-574.274
Davčna osnova II	1.830.459	1.316.915
Davčne olajšave	-954	-3.846
Davčna osnova III	1.829.505	1.313.069
Davek iz dobička iz rednega delovanja	457.376	328.267

(v tisoč tolarjih)	2003	2002
Zmanjšanje davčne osnove I in davčne olajšave:		
- iz naslova koriščenja investicijske rezerve	210.285	385.154
- iz naslova vlaganj v neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva (30 % vložene zneska)	62.095	189.119
- iz naslova zaposlovanja invalidnih oseb	954	3.846
	273.334	578.119

5.2.16. Ucinki splošnega prevrednotenja kapitala na poslovni izid

V primeru splošnega prevrednotenja kapitala bi se poslovni izid leta 2003 zmanjšal za:

- 187.104 tisoc SIT v primeru uporabe indeksa rasti tečaja evra in
- 322.409 tisoc SIT v primeru uporabe indeksa rasti cen življenjskih potrebščin.

Uporabljen indeks rasti cen življenjskih potrebščin za leto 2003 je znašal 1,046 uporabljen indeks rasti tečaja evra pa 1,028

5.2.17. Zunajbilancna sredstva in obveznosti

(v tisoc tolarjih)	2003	2002
Konsignacijske zaloge tujega blaga v skladišču podjetja	5.633.362	5.411.445
Zaloge blagovnih rezerv	1.019.783	1.116.940
Prejete zastavne pravice na nepremicninah za dana posojila	200.797	200.797
Terjatve za obracunane in odpisane obresti, ki so v tožbi	384.604	384.604
Dana zastava nepremicnin za prejeto posojilo	211.921	211.921
Pravica podjetja nad prodanimi delnicami	47.052	47.052
Drugo	15.515	15.515
Skupaj	7.513.034	7.388.274

5.2.18. Posli s povezanimi osebami

Prejemki posloводства

(v tisoc tolarjih)	2003	2002
Skupaj placa uprave	24.531	22.333
Skupaj bonitete uprave	1.088	1.393
Skupaj nagrade iz dobicka upravi	25.000	15.000
Skupaj izplacane nagrade in sejnine nadzornemu svetu	36.017	25.849

Uprava podjetja je enoclanska.

5.2.19. Kazalniki

Kazalnik	2003	2002
Stopnja lastniškosti financiranja	0,59	0,63
Stopnja dolgorocnosti financiranja	0,59	0,63
Stopnja osnovnosti investiranja	0,20	0,24
Stopnja dolgorocnosti investiranja	0,30	0,36
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	2,91	2,58
Koeficient neposredne pokritosti kratkorocnih obveznosti	0,20	0,12
Koeficient pospešene pokritosti kratkorocnih obveznosti	0,80	0,85
Koeficient kratkorocne pokritosti kratkorocnih obveznosti	1,70	1,72
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,06	1,05
Koeficient ciste dobickonosnosti kapitala	0,20	0,22
Koeficient dividendnosti kapitala	0,00	0,33